

Θ Α Λ Ε Ι Α

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Τ Ο Υ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΦΥΛΟΥ,

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

Υ Π Ο

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ.

«Ὅσοις (ἔθνεσι) τὰ κατὰ γυναῖκας φῶλα, κατὰ τὸ ἥμισυ οὐκ εὐδαιμονοῦσιν·
» αἱ μὲν γὰρ γυναῖκες ἡμῖς μέρος τῶν ἐλευθέρων.» (Ἀριστοτέλης.)

ΠΡΟΦΡΑΣΙΣ.

Πᾶσαι σχεδὸν αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας κέκτηνται ἤδη ἐν ἡμῖν τὰ ἴδια ὄργανα τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἰδεῶν των, καὶ τὰ μέσα τῆς πνευματικῆς αὐτῶν καὶ πολιτικῆς ἀναπτύξεως. Μόνον δὲ ἴσως μέχρι τοῦ δε τοῦ φύλου τῶν γυναικῶν, τὸ ἥμισυ τοῦτέστι μέρος ἀπάσης τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, τὸ ἥμισυ μάλιστα μέρος ἐκεῖνο, ἐξ οὗ κυρίως ἐξήρτηται ἡ ἀληθοῦς διάπλασις καὶ διαμόρφωσις τοῦ ἐτέρου, στερεῖται εἰσέτι ἰδίου ὀργάνου πνευματικοῦ, λαλοῦντος ἰδίᾳ πρὸς τὸ φύλον ἡμῶν, καὶ ἀποκλειστικῶς πραγματευομένου περὶ τῶν δικαιωμάτων, τῶν καθηκόντων, τοῦ προορισμοῦ καὶ τῶν σχέσεων αὐτοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ τῶν μέσων, δι' ὧν τὸ γυναικεῖον

τῆς Ἑλλάδος φύλον, ἐντὸς ἀείποτε τῶν ὄρων, οὓς αὐτὴ ἢ φύσις ἐθετο αὐτῷ, δύναται ν' ἀσκήσῃ τὴν εὐεργετικὴν ἐκείνην καὶ ἐκπολιτιστικὴν ἐπὶ τῆς κοινωνίας ἐπιβροχῆν, πρὸς ἣν κυρίως ἡ γυνὴ ἐδημιουργήθη ὑπὸ τοῦ Πλάστου. Ὁ θέλων νὰ μάθῃ λαοῦ τινος τὴν ἀληθῆ πολιτικὴν καὶ ἠθικὴν κατάστασιν, ἔλεγεν ὀρθώτατα ὁ σοφὸς συγγραφεὺς τοῦ ἰδανικοῦ Τηλεμάχου, ἄς ῥίψῃ ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς θέσεως, ἣν κατέχουσιν ἐν αὐτῇ αἱ γυναῖκες. Ἡ πολιτικὴ δὲ καὶ ἠθικὴ κατάστασις τῶν ἐθνῶν, ἅτινα θεωροῦσι καὶ σήμερον τὸ ἥμισυ μέρος τῆς ἀνθρωπότητος ὄργανον ἀπλοῦν τοῦ ἐτέρου, εἶναι ἀρκοῦσα ἀπόδειξις τῆς ὀρθότητος τῆς ἀνωτέρω παρατηρήσεως. Ἄν οἱ ἄνδρες ἐλάμβανον σπουδαίως ὑπ' ὄψιν ὅτι, ἡ δόξα καὶ ἡ ἀδοξία αὐτῶν εἶναι κυρίως ἔργον ἡμέτερον, ἤθελον σπεύσει πάντες βεβαίως ἐκ παντὸς τρόπου ἵνα προαγάγωσι

τὸ φύλον, ὅπερ πρὸ αἰώνων κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἤττον πρὸς μεγίστην βλάβην αὐτῶν κατεδίκασαν εἰς δουλικὸν περιορισμὸν, οὐ μόνον διὰ τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῶ ἀμαθείας, ἀλλὰ καὶ διὰ νόμων πολλάκις λίαν ἀδίκων καὶ ἐξευτελεστικῶν. Ἄλλ' εὐτυχῶς ἐν τῷ ἀνδρικῷ πάλιν τούτῳ φύλῳ, ὅπερ ὑπῆρξεν ἐν ταύτῳ τοῦ ἡμετέρου ὁ σκληρότατος τύραννος καὶ ὁ τρυφερώτατος λάτρης, ἔσχεν ἡγυνή τοὺς μεγίστους προστάτας τῆς καὶ τοὺς ἀρίστους ἐκτιμητάς τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν ἀρετῶν τῆς. Ἄν ἄνδρες ἀπεκάλεσαν τὴν γυναῖκα πηγῆν παντὸς κακοῦ, ἀρχὴν καὶ μητέρα τῆς ἀμαρτίας, ὄπλον τοῦ δαίμονος, ναυάγιον τοῦ ἴκκου καὶ ἄλλα παρόμοια, ἀνάξια τῆς ἀνδρικῆς ἐμβριθείας, ἄνδρες ἐπίσης ἐκήρυξαν πρῶτοι τὴν ἰσότητά τῶν δύο φύλων πρὸς ἀλληλα, ἄνδρες κατέδειξαν πρῶτοι τὸν μέγαν κίνδυνον τῶν κοινωνιῶν ἐκ τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς ἀπαιδευσίας τῶν γυναικῶν, ἄνδρες τελευταῖον ὑπῆρξαν οἱ μέγιστοι καὶ θερμότατοι συνήγοροι τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἡμετέρου φύλου.

Σύμμαχοι ἄρα καὶ ἡμεῖς πιστοὶ καὶ εὐγνώμονες τῶν εὐγενῶν τούτων χαρακτήρων, ἐρχόμεθα ἐν τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν ἀπλοῖ βοήθοι καὶ ἐπίκουροι τῶν ὑπὲρ τοῦ φύλου ἡμῶν εὐγενῶν ἀγώνων αὐτῶν, ἐκ τοῦ εὐανθοῦς αὐτῶν λειμῶνος συλλέγουσαι ὅ,τι τερπνὸν καὶ ὠφέλιμον τῷ ἡμετέρῳ κατ' ἐξοχήν γυναικίῳ φύλῳ.

Τὸ περιοδικὸν ἄρα τοῦτο σύγγραμμα, ὅπερ προσφέρομεν τῇ φιλοκάλῳ φιλομαθείᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ γυναικείου φύλου, θέλει ἔχει κυρίως ὡς ἀντικείμενον τὰ ἀκόλουθα θέματα.

α.) Τὸν ἀληθῆ τοῦ γυναικείου φύλου προορισμὸν ἐν τῇ πολιτικῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ οἰκογενείᾳ.

β.) Τὴν οἰκίαν τῷ γυναικίῳ φύλῳ ἀνατροπὴν καὶ ἐκπαιδευσιν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ τούτου.

γ.) Τὰς τύχας καὶ τὰς περιπετείας τοῦ γυναικείου φύλου κατὰ τὰς διαφόρους βαθ-

μίδας τοῦ πολιτισμοῦ τῶν κοινωνιῶν.

δ.) Τὴν νομοθεσίαν τῶν διαφόρων ἐθνῶν ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων τὴν ἀφορῶσαν τὸ φύλον ἡμῶν.

ε.) Τὴν θέσιν καὶ τὰς σχέσεις τῆς γυναικὸς ἐν τῷ ἀρχαίῳ Ἑλληνικῷ κόσμῳ.

ς.) Τὰς διαφοροὺς θεωρίας καὶ κρίσεις τῶν ἐπισημοτέρων συγγραφέων ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτήρος τῆς γυναικὸς.

ζ.) Φυσιολογικὸν καὶ ψυχολογικὸν παραλληλισμὸν τῶν ὁμοιοτήτων καὶ τῶν διαφορῶν τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναῖκα.

η.) Ἀξιώματα ἀφορῶντα τὴν ἐν τῷ κόσμῳ τῆς γυναικὸς συμπεριφορὰν.

θ.) Συντόμους ἠθικὰς διηγήσεις ἀναφερομένας ἰδίως εἰς τὰς γυναικείας ἀπαραιτήτους ἀρετάς.

ι.) Βιογραφίας τῶν ἐπισημοτέρων γυναικῶν τοῦ ἀρχαίου καὶ νεωτέρου κόσμου.

ιά.) Ἱστορικὰ γεγονότα, εὐγλώττως παριστάντα καθ' ἑαυτὰ τὴν ἀληθῆ φύσιν καὶ τὸν χαρακτήρα τῆς γυναικὸς.

ιβ.) Εἰκόνας καὶ ἐξηγήσεις τῶν γυναικείων ἐνδυμάτων, ἀντιγραφόμενας ἐκ τῶν δοκιμωτέρων Γαλλικῶν, περιοδικῶς κατὰ μῆνα ἐκδιδομένων συγγραμμάτων, μετὰ ἱστορικῶν παρατηρήσεων περὶ τοῦ καλοῦ μένου συρμοῦ κατὰ τε τὴν ἀρχαιότητα καὶ τοὺς νεωτέρους χρόνους.

ΦΥΣΙΣ, ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΚΑΙ ΑΛΗΘΗΣ

ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

Οἱ χαρακτηρίζοντες τὴν γυναῖκα ὡς τὸ μέγιστον τῆς φύσεως αἰνίγμα, καὶ ὡς τὸ ζῶν τοῦ κόσμου μυστήριον, οἱ ἰσχυριζόμενοι ὅτι δύναται τις τὸ πολὺ νὰ ὀρίσῃ τί ἐστὶν ἐρωμένη, σύζυγος, μήτηρ, ἀδελφή, οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ εἴπῃ τί ἐστὶ γυνή, οἱ τοιοῦτοι βεβαίως ἐξάνιστανται εἰς τὴν πολμηρὰν καὶ κατ' αὐτοὺς ἀπονενομημένην ἰδέαν τοῦ ὀρισμοῦ, τῆς φύσεως, καὶ τοῦ χαρακτήρος τῆς γυναικὸς, μετὰ τοῦ ἀληθοῦς αὐτῆς προορισμοῦ ἐν τῷ κόσμῳ. Εὐτυχῶς ὅμως ἡ τάξις ἐκείνη τῶν γυναικολόγων σοφῶν, ἥτις εἰς

τὸ φύλον ἡμῶν ἀποδίδει τὰς γνωστὰς ιδιότητας τοῦ Πρωτεύου, τοῦ Χαμαιλέοντος καὶ Πολύποδος, ἐτέθη πλέον, ἐπ' ἀγαθῶ τῆς πολιτείας καὶ τῆς κοινωνίας, ἐκτὸς τοῦ συρμοῦ παρὰ πᾶσι τοῖς εὐφρονοῦσι. Σήμερον ὁ αἰὼν τῆς βαρβαρίας ἐκείνης σχολαστικότητος, ἥτις εἰς πᾶσαν ἰδέαν τῆς γυναικείας ἀρετῆς, κατεπαράσσετο, σπεύδουσα ν' ἀποδείξῃ ἀμέσως δι' ὀλοκλήρων τύμων σοφίας σχολαστικῆς τὸ ἀτελὲς τῆς φύσεως, καὶ τὸ εὐτελὲς τοῦ χαρακτῆρος τῆς γυναικὸς, παρῆλθεν, ὡς ἐλπίζομεν, ἀνεπισρεπτὴ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῶν τούτων τῶν σκληρῶν τιμητῶν τοῦ ἡμετέρου φύλου.

Σήμερον ἡ γυνὴ δὲν εἶναι οὐδὲ ἀγγελος οὐδὲ δαίμων, οὐδὲ παράδεισος οὐδὲ κόλασις, οὐδὲ τὸ κάλλιστον, οὐδὲ τὸ αἴσιχιστον τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' ἑταῖρος καὶ σύντροφος ἰσότητος τοῦ ἀνδρός, ζῶν δι' αὐτοῦ καὶ δι' αὐτὸν, κοινωνὸς αἰώνιος τῆς εὐτυχίας καὶ δυστυχίας του ἐν τῷ φυσικῷ καὶ τῷ ἠθικῷ κόσμῳ. Ἑταῖρος, λέγομεν, ἰσότητος τῷ ἀνδρὶ, οὐχὶ δὲ καὶ ἴσως, διότι ἡ φύσις αὐτῆ, δημιουργήσασα τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα, κατέθετο εἰς τὸν θεμέλιον λίθον τῆς δημιουργίας αὐτῶν, σωτηρίου τινας διαρραγῆς, αἵτινες δὲν εἶναι διαρραγῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἑνὸς ἐπὶ τοῦ ἑτέρου, ἀλλὰ διαιρέσεως καὶ διαιομηθῆς εἰς ἀμφοτέρω τὰ φύλα τῶν ιδιοτήτων καὶ ἀρετῶν, αἵτινες ὁμοῦ λαμβανόμεναι, καὶ πρὸς ἓνα σκοπὸν ἐνεργεῖσαι, ἀπαρτιζοῦσι τὴν πλήρη καὶ τελείαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἰδέαν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ γυνή, καὶ τοι ἴση, εἶναι ἐξ ἀνάγκης διάφορος τοῦ ἀνδρός φυσιολογικῶς τε καὶ ἠθικῶς, διακρινομένη δι' ιδιοτήτων τινῶν ἐμρῶτων τῷ φύλῳ τῆς γυναικὸς, ἴδωμεν τίνες εἰσὶν ἐν γένει αἱ ιδιότητες αὗται, ὅπως δυνηθῶμεν βασιμῶς ν' ἀποφανθῶμεν περὶ τοῦ ἀληθοῦς προορισμοῦ τοῦ ἡμετέρου φύλου ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ.

Ἡ πρώτη βίβλική, οὕτως εἰπεῖν, διαφορὰ καὶ ιδιότης τῆς γυναικὸς εἶναι, ὅτι ἐν αὐτῇ τὸ παθητικόν, ἥτοι τὸ αἰσθητικόν τῆς ψυχῆς σφαιροειδές, δι' οὗ δεχόμεθα ἐξωθεν ἀκουσίως τὰς ἐντυπώσεις, ὑπερτερῶν καὶ ὑπερισχύει τοῦ ἐνεργητικοῦ, δι' οὗ τὰς ἐξωτερικὰς ταύτας ἐντυπώσεις διὰ τοῦ ἐσω-

τερικοῦ λόγου διαφοροτρόπως κολάζομεν. Ἐντεῦθεν δ' ἔπεται ὅτι, εἰς πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖ τῆς ἐσωτερικῆς θελήσεως ἀγῶνας ἐξωτερικοῦς διηνεκεῖς καὶ μεγάλους, ἡ γυνὴ προφανέστατα ἐλαττοῦται τοῦ ἀνδρός· πλὴν ἐλαττωμένη τοῦ ἀνδρός κατὰ τὴν ἐνέργειαν, ἡ γυνὴ ἀναντιρρότως πλεονεκτεῖ αὐτοῦ κατὰ τὴν λεπτότητα τῆς αἰσθησεως καὶ τὴν ἰδανικότητα τῆς φαντασίας.

Ὁ ὕλικὸς κόσμος εἶναι διὰ τὴν γυναῖκα μηδέν. Ὁ κόσμος τοῦ πνεύματος καὶ αἱ ἐσωτερικαὶ παθήσεις τὴν ἐπασχολοῦσι διὰ παντός. Ἐνστιγμᾶ τι φυσικὸν τῆ ἀποκαλύπτει θαυμασίως τὰς ἐντυπώσεις τῶν ἄλλων· ἡ μαντικὴ αὐτῆς φαντασία, δι' ἧς ὁ κόσμος τοῦ ἀράτου εἶναι εἰς τὴν γυναῖκα ὁρατὸς καὶ βρατός, τὴν μεταφέρει καὶ τὴν μεταβιβάζει εἰς τὰς πλέον ἄλλοτριὰς καὶ ἀσχέτους αὐτῇ ὑπάρξεις. Αὕτη μόνη ἐννοεῖ τὸ νήπιον τὸ μὴ λαλοῦν καὶ τὸ μόλις συλλογιζόμενον· αὕτη μαντεύει εὐθύς τὸ μυστήριον, ὃ κρύπτουσι οἱ δυστυχεῖς εἰς τὰ ἔγκατα τῆς ψυχῆς τῶν. Ἡ πνευματικὴ δ' αὐτῆς ὀξύδερκεια καὶ λεπτότης αὕτη τῶν αἰσθημάτων, εἶναι πολλάκις ἡ δαψιλῆς καὶ εὐεργετικὴ πηγὴ τῆς θεραπείας δεινῶν ἀγνώστων τῆς δυστυχῆς ἀνθρωπότητος.

Διὰ τοιοῦτου ὀργανισμοῦ περριικισμένης τῆς γυναικὸς, ἐξ ἀνάγκης τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ ἔχει μεγίστην ἐπιβρόχην καὶ ἰσχὴν ἐπὶ τῆς ψυχῆς τῆς. Ἡ θεὰ τῆς φύσεως καταγοητεύει τὴν γυναῖκα, πληροῦσα ἀγάπης τὴν καρδίαν αὐτῆς, καὶ ἐγείρουσα ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς τὸ μυστηριώδες αἶσθημα τῆς θρησκείας, ὅπερ δύναται καὶ πρέπει ἴσως νὰ ὀνομασθῇ αἶσθημα κατ' ἐξοχὴν γυναικεῖον.

Ἀσθενεστέρια καὶ μᾶλλον εὐαίσθητος τοῦ ἀνδρός ἡ γυνὴ, αἰσθάνεται περισσότερον τὴν ἀνάγκην ὑπερτάτου τινὸς ὄντος, πρὸς ὃ ν' ἀπευθύνῃ τὰς ἐσωτερικὰς αὐτῆς εὐχὰς καὶ τοὺς πόθους.

Μὴ εὐρίσκουσα δ' ἐν τῷ κόσμῳ τῆς πραγματικότητος τὴν εὐδαιμονίαν, ἣν πλάττει εἰς ἑαυτὴν ἡ ἐνθουσιώδης αὐτῆς φαντασία, ἐξ ἀνάγκης στρέφει τὰ βλέμματα πρὸς ἄλλην ζωὴν καὶ πρὸς ἄλλον κόσμον. Μετὰ τοῦ θρησκευτικοῦ δὲ τουτου ἐξόχως γυναικεῖου αἰσθήματος στενῶς συγ-

δέονται καὶ αἱ οἰκογενεακαὶ τῆς γυναικὸς ἰδιόζουσαι ἀρεταί.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν μεγάλων αὐτοῦ ἐξωτερικῶν ἀγώνων, ὁ ἀνὴρ λησμονεῖ τὸν οἶκον· τὸνναντίον δὲ ἡ γυνὴ ἐν τῷ οἴκῳ ἀναδείκνυται ἡ ἀληθὴς ἥρωϊς, ὑποβάλλουσα ἑαυτὴν εἰς ὑπερανθρωπίνους πολλακίς θυσίας. Τίνα μέχρις ἀπελπισίας καὶ ἀπονοίας πολλακίς συγκινοῦσι τὰ δεινὰ καὶ τὰ πάθη τῶν τέκνων; Οὐχὶ βεβαίως τὴν ψυχρὰν πολλακίς ἀδιαφορίαν καὶ ἀυστηρότητα τῶν πατέρων, ἀλλὰ τὴν φλογερὰν καὶ περιπαθῆ τῆς μητρὸς καρδίαν! Αὕτη ἡ δειλὴ καὶ τρέμουσα πολλακίς γυνὴ εἰς συνήθεις κινδύνους, εἰς τὰ ἐξηγριωμένα βυθίζεται κύματα ἵνα σώσῃ τὸ τέκνον τῆς· αὕτη ῥίπτεται εἰς τὰς φλόγας ἵνα ἀποσπάσῃ ἐξ αὐτῶν τὸ κομώμενον αὐτῆς βρέφος· αὕτη ὠχρὰ καὶ τὴν κόμην ἐκκεχυμένη, ἐναγκαλίζεται μετ' ἀπελπισίας τὸ πτώμα τοῦ τέκνου αὐτῆς, κολλᾷ τὰ θερμὰ χεῖλη τῆς ἐπὶ τῶν παγωμένων χειλέων του, ζητοῦσα διὰ τῆς θερμῆς πνοῆς τῆς νὰ ἐμπνεύσῃ τὸ νεκρὸν, καὶ νὰ ἐμψυχώσῃ τὸ ἄψυχον!

Τίς ἄρα κατόπιν τοιούτων ἰδιαζουσῶν εἰς τὴν γυναῖκα ἐσωτερικῶν ἀρετῶν, εἶναι ὁ ἀληθὴς αὐτῆς προορισμὸς ἐν τῷ κόσμῳ;

Ὁ Θεὸς διαίρεσας τὸν ἄνθρωπον εἰς δύο διακεκριμένα φύλα, αὐτοδικαίως διήρесе καὶ ἐχώρισεν ἐν ταύτῳ διὰ τούτου τὰς ἐνεργείας ἐκάστου αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ. Τὸν μὲν φυσικὸν ἢ ἐξωτερικὸν ἀπέδοτο εἰς τὸν ἄνδρα· τὸν δὲ ἠθικὸν καὶ ἐσωτερικὸν ἀπένευμεν εἰς τὴν γυναῖκα· ὁ μὲν ἀνὴρ δαμάζει τὴν φύσιν, ὑποβάλλων αὐτὴν εἰς τὴν ἀπεριόριστον θέλησίν του, διὰ τῆς ἀκαταμαχητῆτος δυνάμεώς του· ἡ δὲ γυνὴ κατ' ἐξοχὴν πλάσμα ἀνθρώπινον, ἀσχολεῖται ἰδίως περὶ τὸν ἄνθρωπον ἀτομικῶς λαμβανόμενον. Ὁ μὲν ἀνὴρ ἐνεργεῖ ἀμέσως ἐπὶ τῆς πολιτείας, μαχόμενος καὶ πολιτευόμενος, ἡ δὲ γυνὴ ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ πολίτου, ἐσωτερικῶς αὐτὸν διαπλάσσουσα, διὰ τῆς πρώτης παιδεύσεως καὶ ἀνατροφῆς του. Ὁ ἀληθὴς ἄρα προορισμὸς τῆς γυναικὸς εἶναι ἡ τελειοποίησις τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ βίου τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ γυνὴ πάντοτε καὶ παν-

ταχοῦ ἀπευθύνεται ἀτομικῶς πρὸς τὸν ἄνθρωπον, οὐχὶ πρὸς τὴν πολιτείαν. Αἱ συμβολαὶ καὶ παραινέσεις αὐτῆς ἀφορῶσι τὸ ἄτομον, καὶ τὰς ἀτομικὰς αὐτοῦ σχέσεις.

Ὁ προορισμὸς δὲ οὗτος τῆς γυναικὸς, καίτοι κατὰ πρώτην ἐπιπέδαιον ὄψιν μᾶλλον περιορισμένος, ἀπέναντι τοῦ εὐρυτέρου κύκλου τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἀνδρός, εἶναι ὅμως βεβαίως ἀποτελεσματικώτερος καὶ λαμπρότερος.

Μέγα καὶ λαμπρὸν εἶναι τῇ ἀληθείᾳ τὸ ἔργον τῆς τελειοποιήσεως τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἰδιωτικοῦ τοῦ ἀνθρώπου βίου, ἐξ οὗ ἀμέσως ἀπορρέει ὁ κοινωνικὸς καὶ δημόσιος. Ὑπὸ τὴν ἰδιωτικὴν τῆς οἰκογενείας στέγην μωροῦνται τὰ ἦθη καὶ αἱ ἰδέαι, αἱ θεμελιούσαι τὰς πολιτείας καὶ ἀνατρέπουσαι ταύτας. Πᾶν ὅτι, ἐν τῷ πολιτικῷ τῆς κοινωνίας διοργανισμῷ, δὲν στηρίζεται εἰς τὰ ἀληθῆ τοῦ οἴκου καὶ τῆς οἰκογενείας συμφέροντα, ἀμέσως ἀφανίζεται καὶ ἀπόλλυται. Ἐπειδὴ δὲ τὰ συμφέροντα ταῦτα τῶν οἰκογενειῶν κεῖνται κατὰ μέγιστον μέρος εἰς τὰς χεῖρας τῶν γυναικῶν, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τοῦ οἴκου ἐκάστου πολίτου ἐξέρχονται πᾶσαι αἱ ἰδέαι, αἱ πλάναι καὶ αἱ προλήψεις, αἱ διοικοῦσαι τὸν κόσμον, ἔπεται ὅτι εἰς τὰς χεῖρας κυρίως τῆς γυναικὸς, τοῦ θεμελίου τούτου λίθου πάσης οἰκογενείας, κεῖται τὸ μέλλον καὶ ἡ τύχη τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης αὐτῆς κοινωνίας. Ἡ γυνὴ διαθέτει τὴν ζωὴν καὶ τὴν τιμὴν τοῦ ἀνδρός, ὃν παράφκει τὸ πάθος. Ἡ εὐχὴ αὐτῆς εἰσακουέται, ἡ θέλησις αὐτῆς ἐκπληροῦται. Πλὴν, ὦ γυναῖκες! λάβετε τοῦτο ὑπ' ὄψιν σπουδαίως, ὅτι ἡ εὐχὴ αὕτη ὑμῶν καὶ ἡ θέλησις ποτὲ μὲν δίδει ἥρωα εἰς τὴν πατρίδα, ποτὲ δὲ κακοῦργον καὶ δολοφόνον εἰς τὴν οἰογένειαν.

Εἰς μάτην καλεῖται δεσπότης ἡμῶν ὁ ἀνὴρ, ἡ δόξα καὶ τὸ αἶσχος αὐτοῦ εἶναι ἔργον ἡμέτερον, ἐν τε τῷ μύθῳ καὶ τῇ ἀληθεῖ ἱστορίᾳ. Εἰς τε τὸ ἄντρον τοῦτέστι τῆς Κίρκης, ὅπου εἰς σὺς μεταβάλλονται οἱ πολεμισταί, καὶ εἰς τὸ ἀνάκτορον τῶν Μεδίκων, ὅπου οἱ ἄνδρες μετατρέπονται εἰς θηρία.

Περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς σπουδαίας
ἀνατροφῆς καὶ παιδείσεως
τοῦ γυναικείου φύλου.

Ἄνεκαθεν ἐπεκράτησε καὶ ἐπικρατεῖ, δυστυχῶς, παρὰ τοῖς πολλοῖς μέχρι τοῦδε, ἡ ὀλεθρία ἰδέα, ὅτι εἰς τὸ γυναικεῖον φύλον εἶναι περιττὴ ἡ σπουδαία ἐκπαίδευσις. Τὰ γράμματα καθιστᾷσι, λέγουσι, τὰς γυναῖκας ματαιάς, ἀλαζῶνας καὶ ἀσυμβιβάστους· ἀρκεῖ εἰς ταῦτα ἡ πρακτικὴ γνῶσις τῆς διοικήσεως τοῦ οἴκου αὐτῶν, καὶ ἡ τυφλὴ εἰς τοὺς συζύγους ὑπακοή, πρὸς ὃ ἰκανώταται θεωροῦνται καὶ αἱ ἀμαθέσταται τῶν μητέρων. Δὲν ἀρνούμεθα ποσῶς ὅτι μεγίστη προσοχὴ ἀπαιτεῖται, ὅπως μὴ διὰ σχολιᾶς καὶ διεστραμμένης παιδείσεως, ἀποκτήσωσιν αἱ γυναῖκες ἰδιώματα λίαν δυσάρεστα, διὰ τε τοὺς ἄλλους καὶ δι' αὐτάς· καλῶς, ὡς ἤδη ἐβρέθη ἡ φύσις δὲν προώρισε τὴν γυναῖκα δι' ἔργα ἀντιστρατευόμενα εἰς τὰς φυσικὰς δυνάμεις καὶ τὸν προορισμὸν τῆς. Διὰ τοῦτο ὅμως, ὅτι ἡ φύσις ἐδημιούργησεν αὐτὴν ὁμολογουμένως ἀσθενεστέραν τοῦ ἀνδρός, καὶ ἡ κοινωνία πανταχοῦ ἀπαλλάσσει αὐτὴν ἔργων, ἃ ἀνεκαθεν ἦσαν ὁ κληρὸς τοῦ ἀνδρείου φύλου, δὲν ἔπεται ὅτι δὲν πρέπει αἱ γυναῖκες νὰ διδάσκωνται σπουδαίως, καὶ ἐκπαιδεύωνται ἐμβριθῶς εἰς τ' ἀντικείμενα τοῦ προορισμοῦ των· ὅσα δὲ μάλιστα, κατὰ τὸ λέγειν τῶν πολλῶν, αἱ γυναῖκες εἰσὶν ἀσθενέστεραι, τοσοῦτω χρήζουσιν ἐνισχύσεως διὰ τῆς ὀρθῆς ἀνατροφῆς καὶ παιδείσεως.

Δὲν ἔχουσι δὲ τάχα, ἐκτὸς τούτου, αἱ γυναῖκες καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσωσι, καθήκοντα μάλιστα, ὄντα ἡ βᾶσις καὶ ὁ θεμέλιος τῆς πολιτικῆς κοινωνίας; δὲν εἶναι τάχα αἱ γυναῖκες, αἵτινες στηρίζουσι καὶ κρημνίζουσι τὸν οἶκον; αἵτινες κανονίζουσι καὶ ρυθμίζουσι πάσας ἐν αὐτῷ τὰς λεπτομερείας, αἵτινες ἐπομένως ἀποφασίζουσι περὶ παντός ὅτι ἐγγύτατα ἐνδιαφέρει αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινον γένος; τίς ἀμφιβάλλει

ὅτι διὰ τούτου πανταχοῦ ἔχουσι τὸ μέγιστον μέρος εἰς τῆς κοινωνίας τὰ χρηστά ἢ τὰ πονηρὰ ἦθη; Γυνὴ σώφρων, εὐσεβὴς καὶ φιλόπονος, εἶναι ἡ ψυχὴ ὀλοκλήρου τινὸς μεγάλης οἰκογενείας. Ὁ δὲ πανίσχυρος ἀνὴρ ἐν τῇ πολιτείᾳ, οὐδὲν δύναται σχέδιον αὐτοῦ σωτήριον ἐν τῷ οἴκῳ νὰ ἐκτελέσῃ, ἄνευ τῆς εἰλικρινοῦς βοήθειας τῆς γυναικὸς, ἣν ἡ φύσις αὐτὴ ἐν αὐτῷ ἀποκλειστικὴν ἀνέδειξε δέσποιναν.

Τὰ ἔθνη καὶ οἱ λαοὶ δὲν εἶναι πλάσμα τι θεωρητικὸν καὶ ἰδανικόν, ἀλλ' εἶναι το συνολον πασῶν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ οἰκογενειῶν.

Τίς δὲ μᾶλλον δύναται νὰ ἐξευγενίσῃ τὴν οἰκογένειαν, καὶ δι' αὐτῆς ἐπομένως τὸ ἔθνος, ἢ ἡ γυνὴ, ἣτις ἐκτὸς τῆς φυσικῆς αὐτῆς, ὡς εἴρηται, ἐν τῷ οἴκῳ αὐθεντείας καὶ μονιμότητος, φύσει γεννᾷται περιποιητικὴ, ἀκριβεστέρα καὶ προσεκτικωτέρα εἰς τὰ καθέκαστα, φιλόπονος, θεραπευτικὴ καὶ πειστικὴ; Δύναται ποτε ὁ ἀνὴρ νὰ ἐλπίσῃ εὐφροσύνην τιὰ ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ, ἂν ἡ γυνὴ πικραίνῃ τὰς ἡμέρας αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ; Τί δ' ἔσονταί τάχα τὰ τέκνα, ἅτινα μετ' οὐ πολὺ θέλουσιν ἀποτελέσει αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἂν αἱ μητέρες, διὰ τῆς ἀμαθείας αὐτῶν διαφθείρωσιν αὐτὰ ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ὑπάρξεώς των; Πείρα αἰῶνων κατέστησεν ἀναντιρρόητον, ὅτι ἡ κακὴ ἀνατροφή τῶν γυναικῶν προξενεῖ εἰς τὸν κόσμον πολὺ μεγαλῆτερα κακά, τῆς κακῆς ἀνατροφῆς τῶν ἀνδρῶν. Καθότι αἱ ἀταξίαι τῶν ἀνδρῶν πηγάζουσι κατὰ μέγα μέρος, πρῶτον μὲν ἐκ τῆς κακῆς ἀνατροφῆς, ἣν ἔδωκαν αὐτοῖς αἱ μητέρες ἐν τῇ νηπιακῇ καὶ παιδικῇ ἡλικίᾳ αὐτῶν, καὶ δεύτερον ἐκ τῶν παθῶν τῆς ψυχῆς, ἃ ἐνέπνευσαν αὐτοῖς αἱ γυναῖκες ἐν τῇ ἀνδρικῇ αὐτῶν ἢ νεανικῇ ἀκμῇ.

Ἄνάγκη ἄρα παιδείσεως, καὶ παιδείσεως ἐμβριθοῦς καὶ σπουδαίας τοῦ γυναικείου φύλου, πρὸς τρεῖς τινὰς τοὺς ἐξῆς οἰκογενειακοὺς καὶ κοινωνικοὺς μεγάλους σκοποὺς τῆς ἐμφοροῦς διοικήσεως τοῦ οἴ-

κου, τῆς εὐημερίας τοῦ ἀνδρός, καὶ τῆς
 αὐτοῦ ἀνατροφῆς τῶν τέκνων, ἐφ' ᾧ
 ἀνδροκρίτης στηρίζει τὸ μέλλον

Η ΓΥΝΗ

Παρὰ τοῖς προγόνους ἡμῶν.

Ἡ φύσις ὑπὲρ κατ' ἐξοχὴν διακρίνεται μετα-
 ξύ κριτων τῶν ἔθνων, τῆς τε ἀρχαιοσύνης καὶ
 τοῦ νεωτέρου κόσμου, ἰδίως ἐπὶ φιλοκαλίᾳ καὶ
 λαμπρότητι τοῦ αἰσθητήματος, εἶναι ἀνεκτιμήτως
 οἱ Ἕλληνας. Αἴττιαι οὗτοι ἐθνουσιώδεις τοῦ κα-
 λού, ἐκ τούτου ἤδη καὶ μόνου τοῦ λόγου, δὲν
 ἠδύνατο εἰμὴ ν' ἀγαπῶσι καὶ νὰ λατρεύωσι
 τὴν γυναῖκα, ἥτις ἂν οὐχὶ τὸ ὅλον, βεβαίως ὅμως
 τὸ ἥμισυ ἀπερσωποῖ τῆς ἰδέας τοῦ κάλλους τῆς
 ἀνθρωπότητος. Καὶ ὅμως οἱ θέλοντες πάντα τὰ
 ὑψηλά καὶ καλὰ εἰς τὸν νεώτερον πολιτισμὸν
 ν' ἀποδώσωσι, δογματίζουσιν, ὅτι παρὰ τοῖς Ἕλ-
 λησι κατεργασέτο τὸ γυναικεῖον φύλον.

Ἡμεῖς, εἰς σφαίρα: ταπεινοτέρως ἐνδοιατώμε-
 ναι, ἀφίμεν εἰς τοὺς ἀνδρας ἡμῶν νὰ διεκτι-
 μήσωσι τὰ ἐπὶ τοῦ πολιτισμοῦ δικαιώματα τῶν
 προγόνων, τ' ἀφορῶντα τὰ ὑψηλότερα καὶ ἀνώ-
 τερα τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας συμφέροντα. Πε-
 ρισοζήμεθα ἄρα σαμψώνως πρὸς τὸν μερικώτερον
 ἡμῶν προρισμὸν, ἵνα ἱκανοποιηθῶμεν τοὺς προ-
 πάτορας ἡμῶν ὡς πρὸς τὴν ἀποδιδουμένην αὐτοῖς
 ἐπὶ καταρρονήσει καὶ ἀγροικίᾳ πρὸς τὰς γυναι-
 κας συγκοινωνίαν. Θεωροῦσιν τοὺς προγόνους ἡμῶν
 κατὰ πάντα ἔθνος περρωτισμένον καὶ ἀληθῶς πε-
 πολιτισμένον, δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀνεχώμεθα ν'
 ἀποδιδῆται αὐτοῖς ὄφρα ἔθρις, ἥτις ἀληθεύ-
 οντα ἤθελε ἐξάπαντος πολὺ καταβῆθαι αὐτοὺς
 εἰς τὴν πλάστιγγα τοῦ ἀληθοῦς καὶ γνησίου πο-
 λιτισμοῦ.

Οἱ ἀποδιδόντες τοῖς Ἕλλησι τοιαῦτα πρὸς
 τὰς γυναῖκας αἰσθητήματα, στηρίζονται κυρίως ἐπὶ
 ἐπιγράψεων τινων περὶ γυναικῶν τῶν ἀρχαίων,
 αἱτινες δὲν εἶναι βεβαίως, ὁμολογοῦμεν, πολὺ
 καὶ κενυτικαὶ διὰ τὸ γυναικεῖον φύλον ἡμῶν.
 Ἀλλ' οἱ μερικαὶ αὗται ἐκφράσεις καὶ γινώμιαι ἰ-
 σχυροτέρων τινῶν ποιητῶν καὶ σοφῶν, οὐδέποτε
 εἰς τὴν ἐπιφανῆ ἐποχὴν ἀπετέλεσαν τὴν κοινὴν λαοῦ
 τῆς ἐποχῆς καὶ τὴν κοινὴν τοῦ ἔθνους πεποι-
 ῆσιν.

Ἡν τῆμερον περρωδείγματα χάριν ἐκ τοιοῦ-
 τῶν φιλοσοφικῶν παγῶν ἠθέλωμεν νὰ μέθωμεν

ὅποια αὐτὸς οὗτος ὁ κατ' ἐξοχὴν, ὡς λέγεται, πε-
 πολιτισμένους αἰὼν ἡμῶν, τρέφει περὶ τοῦ γυναι-
 κείου φύλου αἰσθητήματα, ἠθέλωμεν ἀκούσαι τὰς
 ἐξῆς περιηρότους ἰδέας. «Ὁ ἀνὴρ ἵσταται ὑπὲρ
 τὴν γυναῖκα τοσοῦτον ὑψηλὰ ὅσῳ τὸ δένδρον ὑ-
 πὲρ τὸ βρύον. Ὁ ἀνὴρ ἵσταται κατὰ ὁλόκληρον
 γένη ζῶων ὑπερᾶνω τῆς γυναικός. Κοχλίαις, ἰ-
 χθύσι, ζῶων ἐνυδρῶν εἶναι ἡ γυνή· πετητῶν δὲ καὶ
 μακροτέρων ὁ ἀνὴρ. Πᾶν τέκνον ἐν τῇ ἰδέᾳ ἔπρε-
 πε νὰ ᾔται ἀρρεῖν ἂν δὲ γεννῶνται θήλειαι, τοῦτο
 συμβαίνει δι' ἀποτυχίαν τοῦ γυναικεῖου σχεδίου.
 Ἡ φύσις θέλει νὰ τύχη μόνον τὸ ὑψίστον, ἄρα
 μόνον τὸν ἀνδρα. Αἱ δὲ γυναῖκες γεννῶνται ἄ-
 πλως, ἵνα δι' αὐτῶν γεννηθῶσιν ἀνδρες. Ἡ γυνή
 εἶαι μέσον μόνον φυσικὸν πρὸς τὸν κύριον τῆς
 φύσεως σκοπὸν. Ἔνα δὲ μόνον ἔχει ἡ φύσις σκο-
 πὸν, καὶ ἐν τέρμα, τὴν ἀνδρα!»

Αἱ καλαὶ αὗται καὶ ὠραῖαι ἰδέαι δὲν ἐξέρχον-
 ται ἀπὸ στόματος Ἕλληκος εἰδωλολάτρου, ἀλ-
 λ' ἐκ τῶν χειλέων, δυστυχῶς, φιλοσόφου Χρι-
 στιανοῦ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐπὶ ἐξευγενισμοῦ καὶ
 πολιτισμοῦ καυρωμένου δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος.

Ὡς πρὸς τοῦτο δὲ δυστυχῶς ἡ ἀρχαία Ἑλ-
 λὰς δὲν ἔχει πολεμίους μόνους τοὺς ἐκ συστή-
 ματος ἐναντίους αὐτῇ πολιτικούς τε καὶ ἄλλους,
 ἀλλ' ὡς ἐθνικὴ καὶ εἰδωλολάτριάς, ἔχει κατ' αὐ-
 τῆς καὶ τοὺς ἄγαν εὐσεβιστάς. Πρὸς τοὺτους ὁ-
 μως, τοὺς ταπεινοῦντας ῥητορικώτατα τὴν γυναι-
 κα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν, ἵν' ἀνυψώσωσι
 ταύτην παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς, ὑπομνηστικῶς
 ἀπλῶς, ὅτι ἡ γυνή ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι ἐτιμᾶτο
 δι' ἀξιομάτων, ἀποδιδουμένων πανταχοῦ ἀποκλει-
 στικῶς εἰς τὴν ἀγνότητα, τὴν καθαρότητα καὶ
 τὴν ἀγνῶσιν. Ἡ γυνή ἀνυψῶτο τοῦτέστι εἰς τὸ
 μέγα τῆς ἐρωσύνης ἀξίωμα. Ἡ γυνή ἐγίγνετο
 τότε ἱεραία, θεωρουμένη οὐ μόνον ὡς τὸ καταλ-
 ληλότερον τῆς θεότητος ὄργανον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἡ
 ἀξιοπροπεύχτη προσθεύτρια μεταξὺ θεοῦ καὶ ἀν-
 θρώπων. Ἡ κοινωνία ὅμως ἡ Χριστιανικὴ τοῦ δε-
 κάτου ἐνάτου αἰῶνος, αὐστηρῶς ἀποκλείει τὴν
 γυναῖκα παντός ἱερατικοῦ ἀξιώματος, καὶ οὐδε-
 μία πράξις θρησκευτικῆ, ἀπαιτοῦσα ἱερατικὴν κα-
 θιέρωσιν αὐτῇ συγχωρεῖται. Καὶ πότε τοῦτο;
 Μετὰ δεκαεννέα αἰῶνας, ἀφ' ἧς ὁ θεάνθρωπος κα-
 θηγίασε τὴν γυναῖκα κατασκηνώσας ἐν αὐτῇ, καὶ
 διὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας μετασχὼν ἀνθρω-
 πίνης φύσεως!

Οἱ ἀποδιδόντες τοῖς Ἕλλησι καταρρόνησιν
 πρὸς τὸ γυναικεῖον φύλον, φέρουσιν ὡς μαρτυ-
 ρίαν μεταξὺ ἄλλων καὶ τοῦ Στραχηροῦ τὴν ἐ-

Ξῆς· περί γυναικὸς θεωρίαν. «Διόπερ ἡ γυνὴ ἀνδρός ἐλευθερονέστερον καὶ ἀριότατον μᾶλλον, ἔτι δὲ σθινοτέρην τε καὶ μεμψιμοιρότερον καὶ φιλολοιδώρον μᾶλλον καὶ πλεικτικώτερον. Ἐπι δὲ δύσθυμον μᾶλλον τὸ θῆλυ τοῦ ἀρρένου καὶ δύσ-ερί· εὐαπακτικώτερον τε καὶ μνημονικώτερον, ἔτι δὲ ἀγρυπνώτερον καὶ ὀλιγορότερον καὶ ὄλως ἀκνητότερον τὸ θῆλυ τοῦ ἀρρένου, καὶ τροφῆς ἐλάττονοι· ἐστὶ βροθητικώτερον δὲ ὡς περ ἐλέγθη καὶ ἀνδροειότερον τὸ ἀρρὸν τοῦ θήλεος· ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς μαλακίαις, ὅταν τῷ τριόδοντι πληγῆ ἡ σπηλαία, τὸ μὲν ἀρρὸν βοηθεῖ τῇ θηλείᾳ, ἡ δὲ θήλειαι φεύγει, τοῦ ἀρρένου πληγέντος.»

Ἄλλ' ἀρρὸν ἐκ τῆς περὶ τοῦ θήλεος ἐν γένει θεωρίας ταύτης τοῦ Ἀριστοτέλους, λαλοῦντος ἐνταῦθα πρὸς τῶν ἰδιοτιτων τῶν ζώων, ἐξάγουσι τὴν καταρρόνησιν, ἣν οἱ Ἕλληνες εἶχον πρὸς τῆς γυναίκας, διατὶ τάχα λησμονοῦσι τὸ ἐξῆς περὶ γυναικὸς ἰδίως χωρίον τοῦ Πλάτωνος, πραγματουμένου μάλιστα περὶ τῶν κατ' ἐξοχὴν ἰδιοτήτων τῶν ἀνθρώπων, ἵνα μάθωσι τί οἱ Ἕλληνες ἐφρόνουσιν περὶ τῆς γυναικός; «Οὐδὲν ἄρα ἐστίν, ὃ φίλε, ἀποραίνεται ὁ θεϊότατος Πλάτων, ἐπιτηδεύμα τῶν πόλιν διοικούντων γυναικός, διότι γυνή, οὐδ' ἀνδρὸς, διότι ἀνὴρ· ἀλλ' ὁμοίως διεσπαρμέναι αἱ φύσεις ἐν ἀμφοῖν τοῖς φύσιν καὶ πάντων μὲν μετέχει ἡ γυνὴ ἐπιτηδεύματων κατὰ φύσιν, πάντων δὲ ἀνὴρ.» Ἄλλ' ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται ἤδη, θεωροῦνται τοιαῦτα ἀτομικαὶ ὑπερ ἢ κατὰ δὲν δύνανται ποτὲ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βέλτεαι ἀληθοῦς ἱστορικῆς γνώσεως περὶ τοῦ τρόπου τοῦ σκέπτεσθαι ὀλοκλήρου λαοῦ, σπεύδωμεν ἀλλαχού τὰ ὄψεις ἡμῶν, ἵνα ἴδωμεν τὴν ἀληθῆ τῷ Ἕλληνος περὶ γυναικὸς ἰδέαν, εἰς τὰ ἔθιμα δηλονότι τοῦ ἔθνους, τὰς πράξεις, τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν νομοθεσίαν αὐτοῦ.

(ἔπειτα συνέχεια.)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΠΡΟΣ ΠΕΡΣΙΔΑ
ΔΕΣΠΟΙΝΑΝ· (α)

Ἐπιστολὴ Γ'. (6)

Θαργηλία πρὸς Ῥωξάνην. (γ)

Ἡ περιγραφή ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐπιστολῇ σου, φίλιστα μου, τῆς Θηριώδους ἐκδικήσεως τῆς βα-

σιλίστης Ἀμῆστριδος κατὰ τῆς δυστυχοῦς μητρὸς τῆς ἀγαπητῆς Ἀρταύνης, (δ) οὐ μόνον εἰς ἐμὲ, ἀλλὰ καὶ εἰς ἅπαν τὸ ἄστυ τῶν Ἀθηνῶν δεινὴν καὶ φοβεράν παρήγαγε τὴν ἐντύπωσιν. Ὅποια τρομερὰ παραδείγματα ταῦτα διὰ τοὺς ἀνδρας ὑμῶν!

Ἄν ἡ γυνὴ τοῦ βασιλέως, εἰς ἣν οἱ νόμοι τοῦ Ζωροάστρου, ὡς μοὶ ἔγραψες ἐν τῇ προη-

λημιστὶ ἐκ διαλειμμάτων, ὡς ἔχει δυστυχῶς λίαν ἐφθαρμένη ὑπὸ τοῦ χρόνου.

(6) Ἡ πρώτη καὶ δευτέρα ἐπιστολὴ εἶναι τοσοῦτον κατεφθαρμένα, ὥστε ἡ ἀνάγνωσις αὐτῶν κατέστη ἀδύνατος.

(γ) Τῆς ἀλληλογραφίας ταύτης τῶν δύο Κυριῶν, μόναι εὑρέθησαν ἐν τῷ σιδηρῷ κιβωτίῳ αἱ ἐπιστολαὶ τῆς Θαργηλίας πρὸς τὴν Ῥωξάνην. Ἡ Θαργηλία δὲ αὕτη, ὡς ἐκ πολλῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ταύταις τεκμηρίων καταδεικνύεται, εἶναι βεβαίως ἡ Μηλισία ἐκείνη Θαργηλία, ἣτις ἐστάλη ἐξ Ἀσίας εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τοῦ Ξέρξου, ἵνα διὰ τοῦ λόγου καὶ τῶν ἀπειρῶν θεαλήτρων αὐτῆς, περιποιήσῃ φίλους τῷ Ξέρξῳ, παρασκευαζομένης εἰς τὴν κατὰ τῆς Ἑλλάδας ἐκστρατεῖαν του. Ἐνταῦθεν δὲ καὶ αἱ σχέσεις καὶ ἡ ἀλληλογραφία αὐτῆς πρὸς τὰς ἐξοχωτέρας γυναίκας τῆς Περσικῆς αὐλῆς. Πρὸς τιμὴν ὅμως τῆς Θαργηλίας ὀφείλομεν ἐνταῦθα νὰ σημειώσωμεν, ὅτι κατὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ Ξέρξης, τὰς πόλεις, ἃς ἐνόμιζε διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς Θαργηλίας τὰ μάλιστα περσιζούσας, εὔρεν ἐξόχως φιλελευθέρας καὶ ἀντιπερσικῆς.

(δ) Τὸ τραγικὸν γεγονός, ὃ ὑπαινίσσεται ἡ ἐπιστολὴ τῆς Θαργηλίας, εἶναι ἐν ἐκ τῶν πολλῶν τραγικῶν ἐπεισοδίων τῆς ἱστορίας τῆς γυναικωνίτιδος τῶν βασιλέων τῆς Περσίας. Ἡ Ἀμῆστρις ἦν γυνὴ τοῦ λίαν γνωστοῦ ἐν Ἑλλάδι Ξέρξου, Ζηλοτυπήσασα τὴν νόμφην αὐτῆς Ἀρταύνην, γυναῖκα τοῦ Δαρείου υἱοῦ τοῦ Ξέρξου, καὶ ὑποθέτουσα ὅτι ἡ μήτηρ τῆς Ἀρταύνης, γυνὴ τοῦ Μασίστρου ἀδελφοῦ τοῦ Ξέρξου, ἦν ἡ ὑποθάπουσα τὸν ἔρωτα τοῦ Ξέρξου πρὸς τὴν Ἀρταύνην, κατὰ τὰ γενέθλια τοῦ βασιλέως, ὅτε οὗτος κατ' ἔθιμον περσικὸν δὲν ἠδύνατο ν' ἀρνηθῆ τὰς αἰτήσεις τῶν οἰκείων του, ἐζήτησε παρὰ τοῦ βασιλέως νὰ τῇ παραδοθῆ ἡ γυνὴ τοῦ Μασίστρου. Λαβοῦσα ἡ Ἀμῆστρις εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῆς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ βασιλέως, ἀποκόπτει εὐθύς τοὺς μαστούς τῆς καὶ ρίπτει αὐτοὺς εἰς τοὺς κόνας, εἶτα δὲ κόψασα τὴν μύτην, τὰ ὄψα, τὰ χεῖλη καὶ τὴν γλῶσσαν αὐτῆς, πέμπει αὐτὴν οὕτως ἠκρωτηριασμένην εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός τῆς!

(6) Ἡ ἀλληλογραφία αὕτη ἀνακαλυφθεῖσα ἐσχάτως ἐπὶ τῷ σιδηρῷ κιβωτίῳ, μεταξὺ τῶν ἐρειπίων τοῦ Περσικοῦ ἀνακτόρου, δημοσιεύεται ἤδη Ἑλ-

γυμνή ἐπιστολή σου, οὐδεμίαν παρέχουσιν ἐξουσίαν, τοιαῦτα δύναται νὰ διαπράξῃ κακουργήματα, ὅποια ἄρα μένουσι πλέον εἰς τὸν μέγαν βασιλέα, τὴν ὑσπέρτην καὶ κύριον, κατὰ τοὺς νόμους ὑμῶν, τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς παρουσίας πάντων ὑμῶν; Μὴ μ' ἀδικῆς λοιπὸν, φιλότατη μου, καὶ μὴ μ' ἐπιπλήττης, ὅτι ἔπραξα καὶ ἐγὼ ὡς ὁ ἰατρός Δημοκίδης, προτιμήσας τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος τοῦ Ἑλλάδος, ἀντὶ τῶν τιμῶν καὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ μεγάλου βασιλέως.

(α). Ἡ ἐλευθερία δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας καὶ τὰς Ἑλληνίδας εἶναι ἡ μόνη ἀληθὴς εὐδαιμονία, διὰ ταύτην ζώμεν καὶ δι' αὐτὴν ἀποθνήσκουμεν. Γινώσκω δὲ ὅτι μειδίᾳς ἤδη ἀναγινώσκουσα ταῦτα, φιλότατη Ῥωζάνη, πλὴν δὲν παύεις ποσὸς ἀγνωστον ἀγαθόν, δὲν ἐμπνέει ποτὲ τὸν πόνον πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν, οὐδὲ τὴν γνῶσιν πρὸς τὴν ἐκτίμησιν.

Ἄν δὲ αἱ γυναῖκες ὑμεῖς ἐν Περσίᾳ ἦσθε ἐλευθερικαὶ ἐλευθερίως πεπαιδευμέναι, ὡς αἱ Ἑλληνίδες ἡμεῖς, οὐ μόνον δὲν ἤθελον πληροῦσθαι αἱ ἐπιστολαὶ σου πράξεων γυναικείων τοιούτων, ἡ αἱ ἄνδρες ἡμῶν ἀδυνατοῦσι πρὸς τοὺς ἀίχμαλώτους αὐτῶν ἐν πολέμῳ νὰ διαπράξωσιν ἄλλ' ἢ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν ὑμῶν ἠθέλετε ἀσκεῖν τὴν νόμιμον καὶ εὐεργετικὴν ἐκείνην ἐπιβρόχην,

(β). Ὁ Δημοκίδης ἦν ἰατρός τοῦ Πολυκράτους ἐν Περσίᾳ. Ἀίχμαλωτισθεὶς παρὰ τοῦ Σατραπῆος Ὀρσίτου, ἀπὸ τῆς Σούδα, ἦν ἐπισκερθεὶς ἀσθενήσαντα τὸν βασιλέα Ἀρσίου, ὃν οἱ παρ' αὐτῷ Αἰγύπτιοι ἰατροὶ εἶχον ἀποπέσει. Θεραπεύσας τὸν βασιλέα ἠξιώθη μεγάλων τιμῶν, καὶ ἀπέκτησεν ἐν τῇ αὐτῇ μεγάλην δύναμιν καὶ ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὁ ἔρωσ τῆς πατρίδος καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, εἶχον παρ' αὐτῷ μείζονα θέλητρα, ἢ τὰς τιμὰς τοῦ μεγάλου βασιλέως. Ἐν τῷ μέσῳ ἄρα ἀπέπεσε καὶ τῆς τρυφῆς, οὐδὲν ἄλλο ὁ γνήσιος ἦν ἐπιθυμῶν. Ἡ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ εἰς τὴν γλυκεῖαν πατρίδα. Ἡ ἀποσιώπητος αὐτῷ ὡς ἐξῆς. Ἐπὶ τοῦ ἀποπέσει Ἀτόστῃς γυναικὸς τοῦ Δαρσίου ἐγεννήθη ἡ ἀποσιώπητος. Ἡ Ἄτοστῃς μὴ δυναμένη πλέον ἀποσιώπητος πόνους, δεικνύει αὐτὸ πρὸς τὸν ἀποσιώπητον ὅστις ὑπόχεται τὴν θεραπείαν αὐτοῦ, ὅτι κατὰ ὑπέσχετο ἵνα κατορθώσῃ παρὰ τῷ Δαρσίῳ ἀποσιώπητον ἢ ἄλλο προτείνει αὐτῇ. Ὑποσχεθεῖσα ἄποσιώπητος τὰ πάντα, μετὰ τὴν ἐντελῆν θεραπείαν αὐτοῦ ἀποσιώπητον Δαρσίον, κατὰ τὴν συμβουλήν τοῦ Δημοκίδου καὶ πτελῆ πρῶτον κατασκόπους εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐκστρατεύσῃ κατ' αὐτῆς, ὅπως πληρο-

ἦν ἦσκει ποτὲ ἡ Φωκαὶς Ἀσπασία ἐπὶ τοῦ ἀρίστου Κύρου. Ἐπειδὴ δὲ, φιλότατη Ῥωζάνη, ἀποδίδεις εἰς μυστηριώδη φίλτρα τὴν ἐκτακτὸν ταύτην αὐτῆς ἐπὶ τοῦ βασιλέως ἐπιβρόχην, θέλω σοὶ διδάξαι πρὸς γνῶσιν καὶ διδασκαλίαν σου, ὅποιος φύσεως ἦσαν ταῦτα τὰ φίλτρα, τὰ καταγοητεύσαντα τὴν καρδίαν τοῦ μεγάλου ἐκείνου πλὴν ἀτυχοῦς ἡγεμόνος. Ἡ γυνὴ αὕτη, ἦν ἐν Περσίᾳ ὁ Κύρος ἐνόμασεν Ἀσπασίαν, Φωκαὶς τὴν πατρίδα, ἐκκλείτο ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς Μιλτώ, διὰ τὸ ἀνθηρότατον τοῦ προσώπου τῆς χροῶμα. Ἦν δὲ ὀρφανὴ ἐκ μητρὸς νεπιόθεν, θυγάτηρ Ἐρμοτίμου, τραφεῖσα ἐλευθερίως, ἀλλ' ἐν πενίᾳ διὰ τὴν ἀπορίαν τοῦ πατρὸς αὐτῆς, ἦν ἐκ τοῦ ἐξῆς λυπηροῦ ἱστορικοῦ γεγονότος μαυθάνομεν.

Παιδὸς ἔτι οὔσης, φύμα λίαν δυσειδὲς καὶ δυσάρεστον ἀνεφύη αἴφνης ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς ὁ πατὴρ βλέπων τὴν κόρην ἀλγοῦσαν καὶ λυπουμένην, ἔφερε πρὸς ἰατρὸν, ὅστις ὑπέσχετο νὰ θεραπεύσῃ αὐτὸ ἐπὶ προκαταβολῇ τριῶν στατήρων ὁ δυστυχὴς πατὴρ κλαίων ἐβεβαίωσεν τὸν ἰατρὸν, ὅτι δὲν ἔχει τοσαύτην χρημάτων ποσότητα. Καὶ ἐγὼ, εἶπε τότε ὁ φιλόανθρωπος ἰατρός, δὲν ἔχω διὰ τὴν κόρην σου φάρμακα. Ἀπελπισθεῖσα τότε ἡ δυστυχὴς κόρη ἐπεκαλέσθη γονυπετῆς τὴν βοήθειαν τῆς Ἀφροδίτης, ἣτις ἐπιφανεῖσα αὐτῇ καθ' ὕπνου, διέταξεν αὐτὴν νὰ λάβῃ τοὺς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ξηροτέρους ῥοδίνους στεφάνους, καὶ τρίψατα αὐτοὺς νὰ ἐπιπάσῃ τὴν κόρην ἐπὶ τοῦ ρύματος. Ταῦτα πράξασα ἡ κόρη ἴαθη εὐθὺς ἐντελῶς, καὶ ἦν αὐθις ἡ καλλίστη καὶ ἀνθηροτάτη μετὰ τὸ τῶν παρθένων τῆς πόλεως. Κατερχομένη εἰς τὴν Ἑλλά-

φορήσωσιν αὐτὸν τὰ καθέκαστα περὶ τοῦ τόπου, καὶ τῶν ἐπικαίρων θέσεων ὁδηγὸν δὲ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης καὶ σύμβουλον νὰ διορίσῃ τὸν Δημοκίδην, Ὁ Δαρσίος πειθεὶς εἰς τὸ φρόνιμον τῶν μέτρων τούτων, καὶ μὴ ὑποπευόμενος τὸν δόλον τοῦ Δημοκίδου, πέμπει ταύτην τὴν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ στόλου ἱκανοῦ, ὅστις περιεφέρετο εἰς τὰ παράλια τῆς Ἑλλάδος κατασκοπεύων αὐτά. Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τὸν Τάραντα, ὁ βασιλεὺς τῶν Ταραντίνων Ἀριστοκλείδης, διὰ τῆς ῥαδιουργίας τοῦ Δημοκίδου ἀφῆρσε τὰ πηδάλια τῶν περσικῶν νηῶν, καὶ τοὺς ἀπεσταλμένους ὡς κατασκόπους ἐκράτησεν. Ἐν τούτῳ δὲ ὁ Δημοκίδης, ἔλαβε καιρὸν νὰ δραπετεύσῃ εἰς Κρότωνα τὴν πατρίδα του, ὅπου καὶ ἔμεινε τὸ λοιπὸν τοῦ βίου αὐτοῦ.

δα εἶδον αὐτὴν ἐν τινὶ ἐορτῇ ἐν Φωκαίᾳ· εἶχε τὴν κόμην ξανθὴν καὶ οὐλομένην ἡμέρα, ὀφθαλμοὺς μεγάλους, τὴν ῥίνα ὑλίσσον γρυπὴν, τὰ ὦτα βραχυτάτα, τὸ δέριμα ἀπαλώτατον καὶ τὴν χροιάν τοῦ προσώπου ῥοδίνην· τὰ χεῖλη ἐρυθρὰ καὶ τοὺς ὀδόντας λευκοτέρους χιόνος. Ἡ φωνὴ αὐτῆς ἦν ἠδεῖα καὶ ἀπαλή· λαλούσης δὲ, ἐνόμιζέ τις ὅτι ἀκούει Σειρήνος. Ὅτε ἡ πόλις ἐάλω ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τοῦ Κύρου, ἡ Μιλτώ, ἦτοι ἡ Ἀσπασία, ἤχθη ὡς λάφυρον τοῦ πολέμου πρὸς τὸν βασιλέα. Αἰχμάλωτος, οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἐλησμονήσεν, ὅτι ἐγεννήθη Ἑλληνὶς ἐλευθέρη. Οὐδὲ τὰ πλούτη τοῦ Κύρου ἐδελέασαν αὐτὴν, οὐδ' αἰ ἀπειλαὶ καὶ ἡ βία ἐπτόησαν τὴν γενναίαν ψυχὴν τῆς. Ὁ Κύρος ἄρα ἠναγκάσθη νὰ συνάψῃ μετ' αὐτῆς γάμον ἰσοτιμίας κατὰ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων. Ἡ συνομιλία δὲ αὕτη τῆς Ἀσπασίας μετὰ τοῦ Κύρου ἔσχε μεγίστην ἐπιφροσὴν ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ αὐτοῦ χαρακτήρος· τὰ πρὶν δεσποτικὰ αὐτοῦ ἔθιμα, ἔλαβον τὴν χροιάν ἐκείνην τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ, δι' ἧς ἡ μὲν ἄλλα ζῶν αὐτοῦ ψυχὴ ἠνεώχθη εἰς θεωρίας διοικήσεως ἡπιωτέρας, καὶ πολιτικῆς ἐπισεικαστέρας· τὸ δὲ ἀμείλικτον αὐτοῦ πρότερον ἦθος, ἐνέδωκεν εἰς αἰσθημάτων εὐγενέστερα ἅμα καὶ τρυφερώτερα. Ἡ Ἀσπασία οὐ μόνον γυνὴ ἀλλὰ καὶ σύμβουλος γενομένη τοῦ Κύρου, ὅστις ἀπεκάλει πάντοτε αὐτὴν σοφὴν καὶ καλήν, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ἀσιατικοῦ πλούτου καὶ τῆς περικυκλώσεως αὐτῆς Ἀσιατικῆς πολυτελείας, ἔζη πάντοτε ὡς Ἑλληνὶς ἐν τῇ ἀπλότητι τῶν ἠθῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐστάλη ποτὲ πρὸς τὸν Κύρον ἐκ Θεσσαλίας δῶρον πολυτελέστατον, ἀδαμάντινον περιδέραιον. Ὁ Κύρος λαβὼν αὐτό, ἔτρεξεν εὐθύς πρὸς τὴν Ἀσπασίαν, ἣν εὗρεν ἔτι καθεύδουσαν. Ἠρέμα ἀρυπνήσας αὐτὴν, ἰδοὺ, σοὶ προσφέρω, εἶπε, δῶρον φιλότατον, ἄξιον θυγατρὸς ἢ μητρὸς βασιλέως. Ἀλλ' ἡ Ἀσπασία δὲν ἠπτήθη ἐκ τῆς ὕψεως ταύτης τοῦ δώρου, ἀλλὰ μεγαλοφρόνως καὶ μάλα ἐλληνικῶς ἀπεκρίνατο· πῶς, ὦ Κύρε, θέλω τολμήσει ἐγὼ νὰ θέσω περὶ τὸν λαιμόν μου δῶρον ἄξιον, ὡς λέγεις τῆς βασιλίσσης μητρὸς σου; πέμψον ἄρα αὐτό πρὸς τὴν τεκοῦσάν σε. Ἠσθεὶς ὁ Κύρος εἰς τὴν ἀπάντησιν, τὴν μὲν Ἀσπασίαν κατερίλησε, πρὸς τὴν μητέρα δὲ αὐτοῦ Παρίσατιν πέμψας τὸ περιδέραιον, ἔγραψε καὶ πάντα τὰ ὑπὸ τῆς Ἀσπασίας λεχθέντα.

Λαβούσα ἡ Παρίσατις τὸ δῶρον μετὰ τῆς ἐπιστολῆς, καὶ εὐφρανθεῖσα ἐπὶ τῇ εὐγενείᾳ ταύτῃ τῆς ψυχῆς τῆς Ἀσπασίας, ἦτις καὶ τοι τὸ πᾶν

παρὰ τῷ Κύρῳ ἰσχύουσα, ἤθελεν ὅμως νὰ νικᾶται ἐν τῇ ἀγάπῃ παρὰ τῆς μητρὸς τοῦ ἀνδρός τῆς, ἔπεμψε πρὸς τὴν Ἀσπασίαν ὡς δεῖγμα τῆς εὐχαριστήσεώς τῆς, κόσμον ἄλλον πολυτελέστατον, καὶ ἀπειρον χρημάτων πληθύν. Ἀλλ' ἡ Ἀσπασία ἐπαινέσασα καὶ θαυμάσασα τοῦτον, τὸν ἔδωκε μετὰ τῶν χρημάτων εὐθύς πρὸς τὸν Κύρον, λέγουσα αὐτῷ, ὅτι διὰ τούτων τῶν θησαυρῶν πολλοὺς δυστυχεῖς δύνασαι νὰ εὐεργετήσῃς· εἰς ἐμὲ δὲ σὺ μόνος ἀρκεῖς ἀγαπώμενος, καὶ σὺ μόνος εἰς ἐμὲ εἶσαι κόσμος.

Ταῦτα ἦσαν, ἐρασμιωτάτη φίλη, τὰ μυστηριώδη φίλτρα, ἃ ἀγνοεῖς εἰς τὰ ἄδυτα ἐνδιαιωμένη τῆς γυναικονίτιδος τῆς αὐλῆς τῶν Σούσων, δι' ὧν ἡ Ἀσπασία κατέκτησε τὴν καρδίαν τοῦ Κύρου. Ἀλλ' ὁ ἀστὴρ τῆς σοφῆς καὶ καλῆς Ἀσπασίας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς δόξης του κατέπεσε καὶ συνετρίβη μετὰ τὴν εἰς Κούναζα μάχην τοῦ Κύρου πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀρταξέρξην. Ἡ Ἀσπασία καταληφθεῖσα ἐν τῷ στρατοπέδῳ τοῦ Κύρου, ἤχθη αἰχμάλωτος πρὸς τὸν νικητὴν ἀδελφόν. Τὸ κάλλος καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς πρὸ μικροῦ τῆς Ἀσίας δεσποίνης κατέφλεξαν εὐθύς τὴν καρδίαν τοῦ Ἀρταξέρξου. Βασιλικαὶ τιμαὶ, ὑποσχέσεις καὶ δωρεαί, τὰ πάντα προσεφέρθησαν πρὸς τὴν αἰχμάλωτον Ἀσπασίαν· οὐδὲν ὅμως ἠδυνήθη νὰ ἐξαλείψῃ ἐκ τῆς πενθούσης μνήμης αὐτῆς. . . . .

Ἰέρεια δὲ τῆς ἐν Ἐκβατάνοις Ἀρτέμιδος γενομένη, διῆλθε τὸν λοιπὸν . . . . . εἰς τὸ ἄδυτον . . . . . (α).

(α) Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἐπιστολῆς, ἦτοι γραμμαὶ εἰσὶν τριάκοντα, τὸ πρωτότυπον εἶναι ἐντελῶς ἐφαρμένον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ ΦΙΛΟΦΥΟΣΤΗΗΣ.

Ἡ βία τῆς φιλοφροσύνης εἶναι ἡ εὐκρινὴς ἀγάπη καὶ ἡ γνησία συμπάθεια. Ὁ ἀγαπῶν τινα ἀπὸ καρδίας, φύσει εἶναι πρὸς αὐτὸν καὶ φιλόφρων. Καὶ αὕτη ἡ φιλοφροσύνη ἡ πηγάζουσα ἐκ τῆς συμπαθείας καὶ τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ ἀληθὴς καὶ ἐντιμος συνάμα φιλοφροσύνη, ἣτις ἀληθῶς φαιδρύνει τὸν βίον, διευκολύνει πανταχοῦ τὰ καθήκοντα, καὶ τὰ μέγιστα συνελθεῖ εἰς τὴν ἀγαθὴν πάσιν ἐπιχειρήσεως· ἐκβασιν· καθότι ὑπάρχει, μὴ λησμονήσωμεν, καὶ ἄλλη τις φιλοφροσύνη ψευδὴς καὶ δολία, ἐπίπλαστος καὶ ἀπατηλή,

ἀπέχουσα τῆς ἀληθοῦς φιλοφροσύνης, ὅσω καὶ ἡ κακία τῆς ἀρετῆς.

Ἄλλ' εὐτυχῶς, ὡς ἐπὶ τέλους ἀποκαλύπτεται καὶ διακρίνεται ὁ ὑπικριτῆς τοῦ ἀληθοῦς ἐναρέτου καὶ εὐσεβοῦς, ὁ φλύκχος ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦς σοφοῦ καὶ πεπαιδευμένου, ὁ δίκαιος ἀπὸ τοῦ ἀδίκου καὶ τοῦ ἀνόμου καὶ καθεξῆς, οὕτω καὶ τῆς πανούργου ταύτης καὶ δολίας φιλοφροσύνης δυσάρεστον τι καὶ ἀπαίσιον αἰσθημα τῆς ψυχῆς, ταχάως ἀποκαλύπτει τὴν κακότητη καὶ κακόβουλον φύσιν. Τοιαύτη δὲ φιλοφροσύνη ὁμοιάζουσα τὰ γλυκύπικρα ἐκεῖνα φάρμακα τὰ εἰς τὴν γεῦσιν πολὺ πλεον ἀπὸ τῆς καὶ δυσάρεστα τῶν ἀκράτων πικρῶν, προσβάλλει τὸ ἀνθρώπινον αἰσθημα πολὺ περισσότερον τῆς ἀνυποκριτοῦ καὶ καθαρᾶς ἀγροικίας, ἐν ἣ τὸ ὑλάχιστον ἐνυπάρχει τῆς ἀληθείας ἡ ἀρετῆ.

Πλὴν περὶ ταύτης, ὡς καὶ περὶ τῆς τυπικῆς ἐκεῖνης καὶ καθ' ἑξῆς φιλοφροσύνης, εἰς ἣν ἐντελῶς ἡ καρδία μένει ἀμέτοχος, οὐδεὶς ἐνταῦθα ὁ λόγος. Ἐπανέλθωμεν ἄρα εἰς τὴν ἀληθῆ φιλοφροσύνην, καὶ δὴ τὴν ἀπορρέουσιν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς ἀγάπης καὶ συμπαθείας αἰσθήματος τῆς γυναικὸς πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

Οἱ ἐρασταὶ καὶ οἱ μνηστοὶ τὴν φιλοφροσύνην συνήθως εἰς ἄκρον προάγοντες, καθιπτῶσι πολλὰς ἐπιλήψιμον συμπεριφορὰν, ἥτις καθ' ἑαυτὴν εἶναι παντὸς ἐπαίνου ἀξία.

Οἱ σαρκασμοὶ καὶ αἱ εἰρωνεῖαι τῶν ἄλλων, αἱ ἐπισφύρει πάντοτε τοιαύτη ὑπερβολή, εἶναι βεβαίως τὸ ἐλάχιστον ἐνταῦθα κακόν. Τὸ μέγιστον δὲ καὶ το κυριώτατον εἶναι ἡ ἀναπόφευκτος ἐκεῖνη ἐπομένη χαλάρωσις τῆς περιποιήσεως, ἥτις εἶναι ἀναγκαῖα συνέπεια τῆς προηγουμένης ὑπερβολῆς, καθότι φύσει, πάντα ὑπερβολὴ καὶ ἐπίτασις εἶναι σύντομος καὶ ὀλιγοχρόνιος.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀνθρωπίνη ἀδυναμία συχνότατα δυστυχῶς μεταβαίνει ἀπὸ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον, διὰ τοῦτο βλέπομεν καθ' ἑκάστην τοὺς φιλοφρονεστάτους μνηστοὺς μεταβαλλομένους εἰς ἀγροικοτάτους συζύγους. Ὅθεν τὴν ὑπερβολὴν τῆς φιλοφροσύνης καλὸν εἶναι οἱ μνηστοὶ ν' ἀποφεύγωσιν, ἵνα μὴ ὑποπίπτωσι, κατὰ φυσικὸν ἤδη νόμον, μετὰ τὴν κτῆσιν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν, εἰς τὴν ἀντίθετον ὑπερβολὴν, τὴν ἀδιαφορίαν τοῦτέστι ἐν τῷ γάμῳ καὶ τὴν ψυχρότητα, ἧς οὐκ ἔστιν ἐν τῷ γάμῳ μείζον κακόν.

Ἡ συζυγικὴ φιλοφροσύνη ἀποκλείει καὶ τὸν ἀπεριόριστον σεβασμὸν καὶ τὴν ἐξευτελιστικὴν

ὑποχρεωτικότητα. Προσόντα δὲ ἀληθῆ τῆς ἐν τῷ γάμῳ φιλοφροσύνης εἶναι ἡ εἰλικρίνεια, ἡ εὐπροσηγορία, ἡ προθυμία καὶ ἡ εὐπρέπεια.

Ἡ μὴ εἰλικρίνεια παρεξηγεῖται εὐκόλως, ὡς δυσπιστία, φόβος, καὶ μυστικὴ δυστρέσκεια. Ἐπειδὴ δὲ ἐν γένει τὸν ἄνθρωπον ἀόριστοι καὶ φανταστικαὶ προσβολαὶ ἐξεγείρουσι μᾶλλον, ἢ αἱ ὠρισμένοι ὕβρεις· καὶ τοῦτο διότι, τὸ μὲν φαντασιῶδες εἶναι ἀπεριόριστον καὶ ἀπειρον, τὸ δὲ πραγματικὸν περιορισμένον καὶ πεπερασμένον, διὰ ταῦτα οἱ σύζυγοι ὀφείλουσι νὰ συναντῶσιν ἀλλήλους μετ' ἄκρας εἰλικρινείας, ὅπως ἀπομακρύνωσιν ὅσον οἶόν τε ἐκ τοῦ μέσου αὐτῶν τὸν μέγιστον ἐχθρὸν τῆς συζυγικῆς εἰρήνης, τὴν δυσπιστίαν καὶ τὴν ὑπόνοιαν.

Ἐπειδὴ ὁμως ἡ εἰλικρίνεια διὰ τοῦ ἀπορατικοῦ αὐτῆς χαρακτῆρος εὐκόλως μεταβαίνει εἰς τὴν ἀδιαφορίαν, τοῦτου ἕνεκεν ἡ εἰλικρίνεια πρέπει πάντοτε νὰ συνοδεύηται μετὰ τῆς εὐπροσηγορίας καὶ τῆς προθυμίας.

Ἡ εὐπροσηγορία ἤτοι προσήθεια εἶναι ἐνδειξίς τρυφερᾶς καὶ διαρκοῦς συμπαθείας· αὕτη παρᾶγει καὶ διατηρεῖ τὴν ἀναγκαίαν ἐν τῷ γάμῳ ζέσιν τῆς ψυχῆς.

Αἱ ζῶνται καὶ σφοδραὶ καὶ οἰονεὶ ἐπιθετικαὶ ἐνδειξίς τῆς τρυφερότητος εἶναι ὅλως ἐναντία τῇ συζυγικῇ εὐπροσηγορίᾳ· σύζυγοι δὲ εἰς τοιαύτας τῆς ψυχῆς ὑπερεκχειλίσεις συχνὰ περιπίπτοντες, συχνότατα παρεκτρέπονται καὶ εἰς τ' ἀντίθετα λίαν δυσάρεστα ἄκρα.

Ἡ δὲ προθυμία εἶναι ὁ πόθος τοῦ προκαταλαμβάνειν ἐν πᾶσι τὰς εὐχὰς τοῦ ἀνδρὸς ἢ τῆς γυναικὸς, καὶ καθιστᾶναι ἀμοιβαίως τὸν βίον εὐκολον καὶ εὐφρόσυνον. Πρῶθυμοι ἄρα σύζυγοι προσπαθοῦσι παντοιοτρόπως ἵνα συμμορφῶσι καὶ ρυθμίζωσι τὰς εὐχὰς, τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς κλίσεις αὐτῶν, πρὸς τὰς εὐχὰς, τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς κλίσεις τοῦ ἄλλου συζύγου. Καθ' ἣν δὲ περιπίπτωσιν, ἐν τινι περιστάσει, τοιαύτη σύμπτωσις αἰσθημάτων καὶ ἰδεῶν εἶναι ἀδύνατος, ζητοῦσι τῆς ἀσυμφωνίας ταύτης οὐ μόνον ν' ἀνέυρωσι λόγους πιθανοὺς καὶ πιστοὺς, ἀλλὰ καὶ διὰ τρόπου μειλιχίου καὶ προσηνοῦς, νὰ πείσωσι περὶ τούτου τὸν ἑτερόφρονον.

Ἡ δὲ εὐπρέπεια, τὸ τελευταῖον τῆς συζυγικῆς φιλοφροσύνης ἀναγκαῖον στοιχεῖον, δέον ἵνα συνοδεύη πάντοτε καὶ πανταχοῦ τοὺς συζύγους ἐν πᾶσιν. Ἡ συζυγικὴ δὲ εὐπρέπεια ἐμφαίνεται πρῶτον εἰς τὰ ἐξωτερικὰ καὶ τὰ αἰσθητὰ, ἀπαιτοῦσα ἵνα πάντοτε οἱ σύζυγοι παρίστανται

πρὸς ἀλλήλους καθαροί, εὐπάρουφοι καὶ εὐσχήμο-
νοι. Ἐν τῷ γὰρ ἴσῳ ἐπιπλέοντος εἶναι ἡ κα-
ταβάσις τῶν συζύγων, ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ
πονητικοῦ, εἰς τὸ κοινὸν καὶ τὸ ταπεινόν. Μετὰ
τῆς ἐξωτερικῆς δὲ ταύτης εὐπορείας σενῶς συν-
δέεται καὶ ἡ ἐσωτερικὴ ἦτοι ἠθικὴ, ἀπαιτούσα ἵνα
κατὰ πάντα τρόπον ἀπορεύωσι τοῦ νὰ προδί-
δωσιν οἱ σύζυγοι τὴν ὑπαρξίν ἐν αὐτοῖς παθῶν
ἀξιοκαταφρονήτων καὶ ἀγενῶν. Καὶ ὅτε δὲ τοι-
ούτον τι πάθος ἤδη ἐξεδηλώθη πραγματικῶς,
ἡ συζυγικὴ τότε εὐπρέπεια ἀπαιτεῖ, ἵνα δείξῃ ὁ
ἐξοκέλας εἰς τοῦτο σύζυγος, ὅτι ἐρυθρῶ καὶ αἰ-
σχύνεται ἐπὶ τούτῳ. Ἡ πράξις αὕτη οὐ μόνον
ἐγείρει ὑπὲρ τοῦ ἀμυρτήσαντος τὸ ἐνδιαφέρον,
ἀλλὰ καὶ ἀφαιρεῖ τὸ ἐπαχθὲς καὶ τὸ μυστηρὸν
ἀπὸ τῆς κακίας. Τέλος δὲ εἰς τὴν συζυγικὴν
εὐπρέπειαν ἐγκρατεῖται καὶ ἡ μὴ ἐκδηλωσὶς φού-
λων καὶ ἀναξίων ιδιοτήτων τοῦ πνεύματος, ὅπερ
ὅμως διὰ τὰς φύσει ἀμβλείας καὶ βλακώδεις φύ-
σεις εἶναι ἔργον δυσχερὲς καὶ σχεδὸν ἀκατόρη-
τον. Ὅταν δὲ δυστυχῶς τοιαύτη τις δυσανα-
λογία τῶν ιδιοτήτων τοῦ πνεύματος ἐν τῷ γά-
μῳ ὑπάρξῃ, τότε ὁ μόνος τρόπος, δι' οὗ οἱ σύζυ-
γοι δύνανται νὰ τηρήσωσι τὴν εὐπρέπειαν ὡς
πρὸς τοῦτο, εἶναι ἡ συνετὴ ἐπιφύλαξις.

Ἐν τέλει δὲ καὶ ἡ διαρκὴς καὶ ἀδιάκοπος τῶν
συζύγων ἐπὶ τὸ αὐτὸ, συνδιαίτησις καὶ συμβίω-
σις, πρέπει, ἵνα μὴ γεννᾷ τὸν κόρον τῆς συνη-
θείας, καὶ τὰ ἐκ τοῦ κόρου συνήθη κακὰ νὰ δια-
κόπηται διὰ σπουδαίας τινὸς τοῦ ἀνδρὸς ἐργα-
σίας, καὶ διαρκοῦς τινος τῆς γυναικὸς περὶ τὸν οἶ-
κον καὶ τὰ τέκνα ἐνασχολήσεως. Ἡ τελευταία
αὕτη, οὕτως εἰπεῖν, συζυγικὴ συνταγὴ ζητεῖται
ἐπ' αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων. Δὲν πρέ-
πει ὅμως, ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν διακοπὴν καθ' ἑαυ-
τὴν τῆς συνδιατήσεως ἢ συντήρησις καὶ προαγω-
γὴ τῆς οἰκιακῆς εὐηθείας, ἀλλ' εἰς τὴν εὐφροσύνην
συνείδησιν τῶν συζύγων περὶ τῆς πιστῆς ἐκπλη-
ρώσεως τοῦ καθήκοντος, καὶ τῆς ἐπιτυχοῦς καὶ
καρποφόρου ἐργασίας αὐτῶν· καθότι ἂν ἡ διακοπὴ
ἄπλῶς τῆς διαρκοῦς οἰκιακῆς συμβιώσεως ἡδύνα-
το νὰ παραγάγῃ τὰ εὐτυχεῖ ἀποτελέσματα ταύ-
τη, τότε πᾶσα τοῦ ἀνδρὸς ἀπὸ τῆς γυναικὸς καὶ
τῆν ἀπὸ τῆν ἀπομάκρυνσις καὶ πρόσκαιρος ἀπουσία,
διὰ τῆς διασκεδάσεως π. χ. τοῦ παιγνίου τῆς ἀ-
σπασίας καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ κόσμου ἡδονῶν, ἡ-
βειε φέρει τὸ ἀνωτέρω εὐχάριστον ἀποτέλεσμα.
Οὐδείς ὅμως, πιστεύομεν, εὐφρονῶν ὁμολογεῖ
καὶ παραδέχεται τοῦτο.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥΣ ΕΙΣ ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΘΝΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΛΑΟΥΣ.

Ὁ Ἕλληνας καλλιτέχνης φιλόσοφος τὴν ἰδέαν
τοῦ κάλλους συνδέει ἰδανικῶς, ἐν τῇ αἰθερίῳ
αὐτοῦ φαντασίᾳ, μετὰ τῆς ἰδέας τοῦ ἀγαθοῦ καὶ
τοῦ ἀληθοῦς. Το κάλλος εἶναι διὰ τὸν Ἕλληνα
ὁ ἐξωτερικὸς ἐναρμόμιος σύνδεσμος τοῦ ἀπείρου
μετὰ τοῦ πεπερατωμένου, τῆς ὕλης μετὰ τοῦ
πνεύματος, τῆς ἰδέας μετὰ τοῦ τύπου καὶ τῆς
μορφῆς. Καὶ ἡ ὑπερτάτη αὕτη τοῦ κάλλους
σύλληψις, ἐφανερώθη ἐπὶ τῆς ὕλης εἰς τὰ γνω-
στὰ τῆς τέχνης τῆς Ἑλλάδος ἀριστουργήματα.
Πλὴν μέχρις οὗ ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια ὑψώθη εἰς
τὸν αἰῶνα τοῦτον Ἑλληνικὸν τύπον τοῦ κα-
λοῦ, ὁποῖαι τερατώδεις περὶ κάλλους ἰδέαι δὲν
ἀσχημίζουσι τὴν καλλιτεχνικὴν ἱστορίαν τῶν
ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, ἀποδεικνύουσαι, ὅτι ὅσα
τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ εἶναι ἔμφυτον εἰς τὸν
ἄνθρωπον, τοσούτῳ ἡ ἀληθὴς ἰδέα αὐτοῦ εἶναι
τὸ ἐξαιρετικὸν προνόμιον τοῦ ὑπερτάτου πολι-
τισμοῦ ἰδίων τινῶν ἐθνῶν.

Καὶ ἂν ἀληθῶς ἡ Ἑλληνικὴ καλλιτεχνία δὲν
περίστα ἤμην ἀνεκκλήτως τί ἐστὶ καθ' ἑαυτὴ τὸ
καλόν, δικαίως ἐκ τῶν παραδειγμάτων τῶν δια-
φόρων ἐθνῶν διασκόμμενοι, ἠθέλομεν εἶπαι δε-
δικαιωμένοι νὰ ἐπώμεν, ὅτι τὸ καλόν εἶναι ἀόρι-
στόν τι προῖον τῆς ἕξεως καὶ τῆς συνηθείας, ἦτοι,
ἐν ἄλλαις λέξεσι, τὸ καλόν εἶναι ἐκάστοτε τὸ ἀ-
ριστόν.

Ἡ ἀνθηρὰ καὶ ῥοδόχρους χροιά δὲν εἶναι
πλέον προσὸν ἀναγκαῖον τοῦ κάλλους τοῦ ἀν-
θρωπίνου σώματος, ἀλλὰ τὸ μελαψόν καὶ ῥυπα-
ρὸν καὶ κατὰστικτον τοῦ σώματος χροῶμα, εἶ-
ναι ὁ τύπος τοῦ κάλλους τῆς ἀνθρωπίνης χροιάς.
Τοσούτῳ δὲ στερόδως πιστεύουσι τοῦτο οἱ κάτοι-
κι τοῦ Βενίν, ὥστε, καίτοι ζηλότυποι εἰς τὸ
ἄκρον, πᾶσαν ἐπιτρέπουσιν εἰς τοὺς Εὐρωπαίους
ἐλευθερίαν πρὸς τὰς γυναῖκας αὐτῶν, φρονούντες
ὅτι εἶναι ἀδύνατον πλάσματα τοιαῦτα, οἷα αἱ
γυναῖκες αὐτῶν, νὰ λάθωσι ποτε συμπάθειαν
πρὸς τοιαῦτα ἀνθρωπόμορφα τέρατα, οἷα οἱ Εὐ-
ρωπαῖοι! Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀγάπη καὶ ὁ πόθος τοῦ
καλοῦ εἶναι ἔμφυτος εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἡ δὲ διά-
γνωσις αὐτοῦ εἶναι ἴδιον μόνον τῶν πεπολιτισμέ-
νων ἐθνῶν, καὶ τοῦτο ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς
καλαισθησίας, ἣν ἡ φύσις αὐτοῖς ἀπένευμεν, διὰ
τοῦτο ἀπαντῶμεν εἰς τοὺς διαφόρους λαοὺς καὶ
τὰ διάφορα ἔθνη τὰς πλέον περιέργους καὶ πα-

ραδόνους ἀποπέρας πρὸς τὴν πραγματοποιήσασιν τοῦ καλοῦ, ὅστις εἶναι ὁ γενικός τοῦ ἀνθρώπου πῦλος.

Ῥιψόμεν δὲ ἤδη ἐν βλέμμα, οὐ μόνον πρὸς ἀπόδειξιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ψυχγωγίαν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστροῦν, ἐπὶ τοῦ ποικίλου τούτου καλλιτεχνικοῦ πίνακος τῶν διαφόρων λαῶν, ἀρχόμενοι τῆς ἐπιθεωρήσεως, οὕτως εἰπεῖν, ταύτης, ἀπὸ τῶν μελῶν τοῦ σώματος καὶ πρῶτον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς. (ἔπεται ἡ συνέχεια.)

ΤΕΛΕΤΗ ΓΑΜΟΥ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΙ.

Ἐν τῷ ὀγδόῳ ἢ ἐνάτῳ ἔτει τῆς ἡλικίας αὐτῆς, ἢ κόρη ἐν Ιαπωνίᾳ ἀμυγίζει ὡς νεάνις· ἐν τῷ δεκάτῳ δὲ ἢ δεκάτῳ τρίτῳ τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, ὁ παῖς εἶναι τέλειος νεανίας. Κατὰ ταύτην δὲ συνήθως τὴν ἡλικίαν τελοῦνται οἱ γάμοι τῶν Ἰαπώνων. Συνάγεισι τῶν γονέων καὶ ἰσότης τῆς κοινωνικῆς τάξεως, εἶναι τὰ πρῶτα καὶ τὰ κύρια τῆς συζυγικῆς ἐνώσεως ἀπαιτούμενα· ἀμυγδαία δὲ τῶν μελλονύμφων κλίσις καὶ συγκατάθεσις εἶναι ὅλως ἐπουσιώδης καὶ δευτερεύουσα. Πολλάκις ὅμως καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, τῷ κατὰ πάντα σχεδὸν ἐξαιρετικῷ, προηγροῦνται τῶν γάμων συμπάθειαι. Ὁ ἐρῶν νεανίας κρυφίως τότε τὴν νύκτα φυτεύει ἐνώπιον τῆς θύρας τῆς ἐρωμένης του κλάδον ἀειθαλοῦς φιλικῆς, τῆς ἐλπίδος τὸ σύμβολον. Ἐὰν ὁ κλάδος οὗτος τῆς φιλικῆς δὲν ἀπορρίπθῃ, ἢ μέλλουσα αὐτοῦ εὐτυχία ἤδη ἀρχεται νὰ μειδιᾷ. Ἀλλ' ὅταν ἡ ἐκλεκτὴ τοῦ νεανίου θέλει νὰ παρασχῇ τῷ ἀγαπητῷ αὐτῆς δείγμα τρυφερώτερον τῆς εὐνοίας της, βάρει ἀπὸ ταύτης τῆς στιγμῆς μέλανας τοὺς ὀδόντας αὐτῆς· διότι τοῦτο θεωρεῖται κατὰ τὰς Ἰαπωνικὰς περὶ γυναικείου κάλλους ἰδέας, ὡς τὸ ἔπακρον τῆς γυναικειᾶς καλλονῆς. Ἀμέσως δὲ τότε ὁ νυμφίος ὀρεῖται νὰ πείλῃ τῇ νύμφῃ τὰ ἀνάλογα πρὸς τὴν περιουσίαν καὶ τὴν θέσιν του δῶρα, ἀνθ' ὧν λαμβάνει παρὰ τῆς νύμφης λάμπρον πλήρη μεθυστικοῦ σινοῦ ποτοῦ καλουμένου Σακὺ, καὶ λοπίδα πικρῆν ἰχθύων. Τὰ δῶρα δὲ τοῦ γαμβροῦ ἢ κόρης τὰ προσφέρει πρὸς τοὺς γονεῖς της, ὡς ἀνταμοιβὴν τῶν δαπανῶν, ἃς ὑπέστησαν διὰ τὴν ἀντροπὴν της. Ὅθεν ἐν Ιαπωνίᾳ θεωρεῖται εὐτυχίαν τῶν γονέων ἢ ὑπαρξὲς πολλῶν καὶ ὠρεῖται θυγατέρων.

Ἡ νύμφη, ἐκτὸς μόνον τῶν ἐνδυμάτων της, οὐδὲν ἄλλο φέρει μεθ' ἑαυτῆς εἰς τὸν οἶκον τοῦ κληροῦ. Πρὶν δὲ ἐγκαταλείψῃ τὸν πατρικὸν αὐ-

τῆς οἶκον, καίει ἅπαντα τὰ παίγνια τῆς παιδικῆς ἡλικίας της, ὡς σημεῖον ὅτι αἱ ἡμέραι τῆς παιδικῆς ἀθωότητος παρῆλθον πλέον διὰ παντός. Εἰς τὸν οἶκον δὲ τοῦ ἀνδρὸς μεταβαίνει φέρουσα τὸ χρῶμα τοῦ πένθους· ὄθεν ἐνδεδυμένη λευκὰ καὶ περικεκαλυμμένη ὑπὸ λευκοῦ τινοῦ πέπλου εἰτέρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ μέλλοντος συζύγου αὐτῆς, ὡς σημεῖον ὅτι ἀμετακλήτως ἀπέθανε τοῦ λοιποῦ διὰ τοὺς φυσικοὺς αὐτῆς συγγενεῖς. Δύο φίλαι τῆς νεότητός της καὶ μία θεράπαινα, συνοδεύουσιν αὐτὴν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς, ὅπου ὁ νυμφίος τὴν περιμένει ἐπὶ θρόνου καθήμενος ἐν τῷ μέσῳ τῶν οἰκείων αὐτοῦ. Ἐντὸς τῆς αἰθούσης ταύτης ὑπάρχει τράπεζα παρεσκευασμένη πολυτελῶς, ἐφ' ἧς κεῖνται μοσχλὸς, ἀνθοῦσα δαμασκηῖα, γέρανος καὶ χελῶναι, πάντα ταῦτα τεχνηέντως ἐν μικρῷ παρεσκευασμένα, καὶ παριστάντα συμβολικῶς τὴν δύναμιν τοῦ ἀνδρὸς, τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς, καὶ τὸν εὐτυχῆ καὶ μακρὸν βίον. Ἐν μιᾷ δὲ τῆς αἰθούσης γωνίᾳ ὑπάρχει μεγάλη τις τράπεζα, περιέχουσα πάντα τὰ πρὸς παρεσκευὴν τοῦ ῥηθέντος ἤδη Σακὺ ἀναγκαῖα ὄργανα· ἐνταῦθα δὲ λαμβάνει ἡ νύμφη τὴν προεδρίαν. Ἀφοῦ δὲ πρώτῃ πῖνῃ ἐξ αὐτοῦ, προσφέρει κατόπιν πλήρεις ποτήριον πρὸς τὸν σύζυγον, τοὺς γονεῖς του καὶ λοιποὺς συγγενεῖς, εἰς ἐνδειξιν τῆς πίστεως καὶ ἀγάπης της. Ἐπισκέψεις δὲ τρεῖς ἡμέρας πρῶτον μετὰ τὴν πρώτῃν ἑσπέραν ἐπιτρεπόμεναι, τελοῦσι τὴν ὅλην ταύτην τοῦ γάμου τελετήν.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΡΩΛΑΝΔΗΣ.

Ἐξ ἀπασῶν τῶν γνώσεων, ἃς ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια κατέκτησεν ἐπὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ὕλης, ἢ στοιχειωδεστάτη εἰσέτι εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ γνώσις τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας. Ἀπὸ αἰώνων εἰσδύει εἰς μάτην ὁ φιλόσοφος παρατηρητῆς εἰς τὸν λαβύρινθον τοῦτον τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, καὶ ὅσῳ μᾶλλον προχωρεῖ εἰς τὰ βάθη αὐτῆς, τοσούτῳ τὰ ὄρια αὐτῆς ὀπισθοδρομοῦσι. Καθ' ἑκάστην μὲν ἢ ἐπιστήμη πλουτίζεται διὰ νέων γεγονότων, πλὴν ἴσως τὸ μέγα βιβλίον τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν περιέχει σελίδας, ἃς οὐ δέδοται τῷ ἀνθρώπῳ νὰ ἀναγνώσῃ ὀλοσχερῶς.

Ἐπάρχουσιν ὅμως στιγμαὶ, καθ' ἃς τῆς ψυ-

χῆς τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἀληθὲς μεγαλεῖον ἢ ἡ σμικρότης φανερίζεται καὶ ἀποκαλύπτεται. Αὐτὴ δὲ εἶναι αἰ φροβερὰ ἐκείναι στιγμῆν, ὅτε ὁ ἄνθρωπος καταδικασμένος ὑπὸ τῶν ἀνθρωπίνων νόμων, ἀλλ' ἀπολευμένος ὑπὸ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ, περιμένει εἰς τὸ βάλῃς σκοτεινοῦ τινος δεσμοπαρίου τὴν τύχην, ἢν αὐτῷ προητοίμασαν τὰ πάθη ἢ αἰ προλήψεις τῶν ἀδελφῶν του.

Κατὰ τὴν φροβερὰν ταύτην στιγμῆν, ὁ ἄνθρωπος οὐδὲν ἔχων τοῦ λοιποῦ νὰ ἐλπίσῃ ἢ νὰ φοβηθῇ, εἶναι ὁ ἀληθὴς τῆς φύσεως ἄνθρωπος, ἄξιος πάσης σπουδῆς καὶ μελέτης.

Ἡ λαμπρότης δὲν εἶναι πάντοτε τὸ μέσον τῆς ἐξουσιάζσεως, ἀλλ' εἶναι πολλάκις καὶ τῆς ἀθανασίας τὸ ὄργανον, ἐν τῷ μέσῳ ἐμφυλίων πολιτικῶν σπαραγμῶν καὶ θρησκευτικοῦ ἀγρίου φανατισμοῦ καταπίπτουσα ἐπὶ τῶν εὐγενῶν ἐκείνων ὑπάρξεων, εἰς ἃς αἰ μεταγενέστεραι γενεαί, ἐπισεικότεραι τῶν συγχρόνων ἀποδίδουσιν αὐταῖς τὴν ὀφειλομένην δικαιοσύνην.

Ἐν ἐκ τῶν σπουδαίων προσώπων τῆς Γαλλικῆς ἐκείνης φροβερᾶς ἐπαναστάσεως, ἦν καὶ ὁ ὑποργὸς Ῥολάνδος, ἀνήμων εἰς τὴν φατρίαν τῶν γυναικῶν Γυρονδίνων. Καταβληθείσης αὐτῆς τὴν βίαν Μαρίου, διὰ τῶν βραδουργιῶν τῶν καλουμένων Ὀρεινῶν, ἐφυλακίσθη ὡς ἦν ἐπόμενος καὶ οὐτὸς μετ' ἄλλων πολλῶν κατώρθωσεν ὁμῶς νὰ ὀρμητικῶς καταλιπὼν μόνην τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰς τῆς Παρισίους, γυναῖκα περιόνυμον, διακεκολλημένην τότε διὰ τε τὴν ἔκτασιν τῶν γνώσεων τῆς καὶ τὰ θέληματα τοῦ πνεύματός της. Ἐκ τῶν φίλων αὐτῆς συνηθροίζοντο τότε πάντες οἱ ἔχοντες ἄνδρες τῆς Γαλλίας, ὧν αὐτὴ ἦν ἡ ψυχή καὶ τὸ κέντρον. Κατηγορηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἰακωβίνων ὡς ἐπιβουλευομένη δῆθεν τὴν ἐξουσίαν τῆς δημοκρατίας, συνελήφθη καὶ ἐφυλακίσθη ἀμέσως εἰς τὴν φυλακὴν τῆς Ἀγίας Πηγάδας. Οὐδὲν ἔχοντος ἐσωτερικῆς ταραχῆς ἢ ἐπιβουλῆς ἀδυναμίας ἐράνη ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς. Ἀνωτέρω δὲ δεικνυομένη τῶν περιστάσεων, ἀπέστρεψε τὴν συνήθη γαλήνην τοῦ χαρακτῆρός της.

Φερόμενη εἰς τὸ δεσμοπαρῆριον ἔλαβε μόνον μεθ' ἑαυτῆς τὸν ἡμέτερον Πλούταρχον, εἰς τοὺς βίους τοῦ ὁποίου ἠδύνατο ν' ἀντλήσῃ γενναϊότητα καὶ ὑπομονήν.

Ἐν τῇ φυλακῇ της, ἡ Κυρία Ῥολάνδος, ὠμίλει περὶ τοῦ προσεχούσθ θανάτου της μετὰ τῆς ἐξειδικιασμένης αὐτῆς ἰλαρότητος· μόνη δὲ ἡ ἀνάμνησις τῶν τέκνων της ἐπλήρου πολλάκις δακρύων τοὺς γλυκεῖς ὀφθαλμούς της. Ἐντὺς δὲ τοῦ δεσμοπαρίου συνέγραψε τὴν βιογραφίαν της καὶ σπουδαῖα τινὰ περὶ τῆς ἐπαναστάσεως ὑπομνήματα. Ἀχθεῖσα ἐνώπιον τοῦ ἐπαναστατικοῦ δικαστηρίου, ἔδειξεν ἀπραδειγμάτιστον καρτερίαν. Ἄλλ' ὅτε οἱ δικασταὶ της ὑβρίζον αὐτὴν βαρβαρότητα, καὶ προσέβαλλον σκληρότητα τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀρετὴν της, τότε κατέρροον ἀκούσιως τὰ δάκρυα εἰς τὰς παρειάς της.

Ἀπήγγειλε δὲ ἐνώπιον τοῦ φροβεροῦ τούτου δικαστηρίου λόγον, ἀξιοσημεῖωτον διὰ τὸ ὕψος τῶν ἰδεῶν καὶ τὴν εὐγλωττίαν του, οὐδ' ἐπίλογος εἶναι οὗτος. «Οὐδὲν σᾶς ἀπέκρυφα, οὐδὲ τὰ αἰσθηματά μου, οὐδὲ τὰς δόξας μου. Γινώσκω, ὅτι μία Ῥωμαῖα γυνὴ καταδικάσθη ὑπὸ τοῦ Τιβερίου εἰς θάνατον, διότι ἔκλαυσε τὸν υἱὸν της γινώσκω, ὅτι ὅστις ἐν καιρῷ ἐμφυλίων πολέμων καὶ σπαραγμῶν φατριαστικῶν, ὁμολογεῖ ἑαυτὸν φίλον ἀνθρώπων προγεγραμμένων καὶ καταδικασμένων εἰς θάνατον, ἐκτίθεται νὰ λάβῃ τὴν τύχην των· ἀλλὰ καταφρονῶ τὸν θάνατον· οὐδὲν ἄλλο ποτὲ ἐφοβήθη, ἢ μόνον τὸ ἐγκλημα. Δὲν ἀνέχομαι δὲ νὰ ἐξαγοράσω δι' ἐγκλήματος τὴν ζωὴν μου!»

Οἱ δικασταὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους κατεδίκασαν αὐτὴν ἀμέσως εἰς θάνατον. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς, ἡ Κυρία Ῥολάνδος, εἶπε πρὸς τοὺς δημίους της. «Μὲ κρίνετε ἀξίαν νὰ μετᾶσχω τῆς τύχης τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, οὓς ἐδολοφονήσατε· θέλω προσπαθήσει νὰ φέρω καὶ ἐγὼ εἰς τὴν λαμπρότητα τὸ θάρρος ὅπερ ἔδειξαν οὗτοι.

Τὴν ἡμέραν τῆς ἐκτελέσεως ἐνεδύθη λευκά. Ἦν μακρὰ αὐτῆς καὶ μέλαινα κόμη ἦν διακεχυ-

μένη ἐπὶ τῶν ὤμων της, τὴ δὲ πρόσωπόν της ἤθελε βεβαίως συγκινήσει καὶ ἀπαλύνει καρδίας ἤττον σκληρὰς τῶν καρδιῶν τῶν δημίων της. Βαδίζουσα εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἔλαβεν ὄφρος εὐθυμον καὶ ἰλαρόν, ὅπως παρεηγορήθη ἀνδρα τινά, καταδικασθέντα μετ' αὐτῆς καὶ τοῦτον εἰς θάνατον, καὶ συμπορευόμενον εἰς τὴν λαμητόμον. Κατ' ἔθιμον τῆς ἐπικναστώσεως, ὅτε πολλοὶ ἐπορευόντο εἰς τὸν θάνατον, ὁ τελευταῖος κατατρομώμενος καταδικάζετο νὰ ἦναι θεατῆς τοῦ θανάτου τῶν ἄλλων, ὑποφέρων εὐτω πολλοὺς θανάτους ἀντὶ ἐνός. Τὸ ν' ἀποθάνῃ τις ἄρα πρῶτος ἦτο προνόμιον. Ἡ Κυρία Ῥολάνδη ὡς γυνὴ ἔτυχε τῆς χάριτος ταύτης. Ἀλλὰ βλέπουσα τὴν ἀπελπισίαν τοῦ δυστυχοῦς συντρόφου αὐτῆς, εἶπε πρὸς αὐτὸν : « Ἀνάθα σὺ, φίλε μου, πρῶτος, ὅπως τοῦλάχιστον σὲ ἀπαλλάξω τοῦ πόνου νὰ ἴδῃς ῥέον τὸ αἷμά μου. » Στραφεῖσα δὲ πρὸς τὸν δῆμιον, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ κάμῃ εἰς τὸν σύντροφόν της τὴν χάριν ταύτην. Ὁ δῆμιος ἀπήντησεν, ὅτι αἱ διαταγαὶ αὐτοῦ ἦσαν ἐναντίαι. « Πλὴν δὲν δύνασαι, εἶμαι βεβαία, ἀπεκρίθη αὐτῷ, μειδιῶσα, ν' ἀρνηθῆς εἰς κυρίαν τὴν τελευταίαν παράκλησιν. »

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ δῆμιος πλέον ἐνέδωκε. Ἀναθᾶσα ἐπὶ τοῦ ἰκρίωματος, ἔξριψε τοὺς ὀρθαλμούς της ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος τῆς ἐλευθερίας, ἰδρυμένου παρὰ τὴν λαμητόμον, καὶ ἔκραζεν, « ὦ ἐλευθερία, ἐλευθερία, ὅποσον ἐμπαιζέσαι ! » Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ἔκλινε τὴν κεφαλὴν της, καὶ μετὰ μικρὸν δὲν ὑπῆρχε πλέον. Τὸ ὄνομά της ὅμως ὑπάρχει αἰώνιον καὶ ἀθάνατον, ῥέον αἰώνιαν τιμὴν εἰς τὸ φύλλον της.

Δὲν ἀμφισβάζομεν δὲ ὅτι εἰς τὸ πραγματικὸν τοῦτο τέλος τῆς Ἡρώιδος ταύτης γυναικὸς, μετ' ἀγκυκατήσεως ἀναπολοῦσιν αἱ εὐαίσθητοι ἡμῶν ἀναγνώστριαι τοῦ δραπέτου ἀνδρός της.

Ἀλλ' ὅχι, ἀδύνατον ἦτο νὰ μαντεύσῃ ὁ δυστυχὴς αὐτῆς σύζυγος, τοιαύτην ἀπανθρωπίαν ! Μετὸν τὸν θάνατον τῆς συζύγου του ἐν τῇ πόλει Ῥουέν, ὅπου παρὰ τινὶ φίλῳ κρυπτόμενος ἐβόσκονετο, καὶ γενόμενος ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ἐξῆλθε

τῆς πόλεως καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἔμπλεως ἀπελπισίας ἤτοκτονήθη !

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ Τῷ ΙΜΑΤΙΣΜῳ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΟΣ ΚΟΜΠΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ.

Ἀπὸ τοῦ ἀκαθάρτου καὶ ῥυπαροῦ Ὀπτεντότου, τοῦ περιδιαβάζοντος ἐν πάσῃ ἀνέσει καὶ φιλαρσκειᾷ γυμνοῦ παρὰ τὸ ἀκρωτήριον τῆς χρηστῆς ἐλπίδος, μέχρι τοῦ ἐπιτετηθευμένου Ὁρτηνσίου ἐν Ῥώμῃ, παρ' οὗ πᾶς ὅστις τῆς λαμπρῆς αὐτοῦ καὶ πολυτελοῦς ἐσθῆτος ἐχάλα μίαν μόνην πευχὴν, κατεμηνύετο ἐν δικαστηρίῳ ὑπάρχει σειρὰ τις ἐν τῷ μέσῳ ἄλλων ῥυπαροτήτων ἀηδῶν, καὶ κομπλοτήτων προσποιητῶν, ἃς πᾶς ἐν γένει φρόνιμος καὶ ἀνὴρ καὶ γυνὴ ἐξ ἴσου ὀφείλει ν' ἀποφεύγῃ.

Αἱ ὄψεις ἡμῶν, αἵτινες εὐαρέστως ἐπαναπαύονται εἰς τὰ λευκότατα λῖνα καὶ τὰς Σηρικὰς στιλπνοτάτας ἐσθῆτας, ἡ φαντασία, ἥτις μειδιᾷ καὶ φαιδρύνεται ἐνώπιον τῆς εἰκόνας τοῦ κάλλους, τὸ πνεῦμα, ὅπερ ἠδύναται εἰς τὴν ἀρμονίαν τῶν ἰδεῶν, πάντα ταῦτα προσβάλλονται καὶ κακῶς διατίθενται ἐνώπιον πάσης ἀκαθαρσίας, ἀσχημίας καὶ ἀταξίας.

Ἰδοὺ ὁ λόγος, δι' ὃν, καίτοι κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ ἐνδυμα δὲν κάμνει τὸν μοναχόν, ὅμως τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἀνθρώπων, παρ' οἷς ἐνεργουσι μᾶλλον τοῦ προσώπου ἢ τῆς διανοίας οἱ ὀρθαλμοί, ἐκ τοῦ ἐνδύματος τὸν ἄνθρωπον κρίνουσιν.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου, μεταξὺ τῆς φυσικῆς καθαρύτητος καὶ τῆς ἠθικῆς καθαρότητος, ὑπάρχει ἐσωτερικὸς τις πραγματικὸς σύνδεσμος. Ἡ σπουδὴ καὶ ἡ προσπάθεια πρὸς τὴν καθαρότητα γίνεται ἐλαττήριον κατὰ τῆς ἀπραξίας καὶ τῆς ἀργίας· αὕτη ἐθίζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν προσοχήν, εἰσάγει δὲ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἐλάχιστα τὸ εὐπρεπὲς καὶ τὸ κόσμιον, ἐν γένει δὲ ἡ καθαρότης τοῦ ἱματισμοῦ ἐμραίνει καὶ σεβασμὸν πρὸς τὴν κοινὴν γνώμην, αὕτη δὲ ὡς γνωστὸν εἶναι εἰς ἐκτῶν σπουδαιωτέρων χαληρῶν τῆς κακίας. Ὁ ἄν-

θρωπος ἐν γένει ὁ δεσποζόμενος ὑπὸ τῶν ἔξεων τῆς καθαρότητος, καθίσεται ἐν ταύτῳ δι' αὐτοῦ σωφρονέστερος, τακτικώτερος καὶ προθυμότερος εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ. Ἴδου δὲ ὁ λόγος, δι' ὃν οἱ θεμελιωταὶ τῶν ἀνατολικῶν θρησκαιῶν ἐκτὸς τῶν διαιτητικῶν λόγων, διὰ τοσούτου ζήλου διέτρεξαν τὰς συνεχεῖς ἀπονύψεις καὶ τὰς καθάρσεις.

Περὶ τὸν δὲ ὅλως ἐνταῦθα κρίνομεν ἕνα ἰδίως παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ καθαρότης δέον ἔνα ἐν πᾶσι χαρακτηρίζη καὶ διακρίνη μάλιστα τὴν γυναῖκα.

Ἡ καθαρότης ὅμως τοῦ ἱμκτισμοῦ δὲν συμπίπτει ποσῶς μετὰ τῆς πολυτελείας τῆς ἐσθῆτος καὶ τῆς ἀλαζονείας τοῦ πλοῦτου. Ὅθεν δικαίως δὲν λέγονται καθάριοι, ἀλλὰ μᾶλλον γαλοῖοι, οἱ μεγιστᾶνες τῆς Ἰαπωνίας, οἵτινες, φέροντες μεθ' ἑαυτῶν ἄπειρα μικρὰ μανθύλια, ρίπτουσιν ἀμέσως αὐτὰ, ἀφ' οὗ ἀπαῖξ τὰ μεταχειρισθῶσι. Αἶαν δὲ ἐπιλήψιμοι εἰσὶν οἱ Αἰγύπτιοι τῶν ἀντιόν, οἵτινες ἐν ἡμέραις πένθους καὶ θλίψεως ἐκάλυπτον τὴν κεφαλὴν αὐτῶν καὶ τὸ πρόσωπον διὰ λάσπης· οἱ Ῥωμαῖοι ἐπίσης, οἵτινες εἰς παρομοίας περιστάσεις ἐγκαταλείποντες τὰ λουτρά, ἔκαμνον ἐπίδειξιν οὕτως εἰπεῖν τῆς ἀκαθαρσίας, καὶ οἱ κἀτικιοὶ πρὸς τοῦτοις τῶν Μεδιολάνων, οἵτινες τοὺς παρελθόντας αἰῶνας κατὰ τὴν ἀποκρέω ἐλιθοβολοῦντο διὰ σεσηπῶτων ὠδῶν, ἔθος, ὅπερ μετὰ ἐπανειλημμένας ματαίας ἀπαγορεύσεις, συνεχωρήθη τέλος εἰς μόναν τὰς κοιλίας, ἕως διότι ἐκολακεύετο ὁ Νομοθέτης, ὅτι οὐδεὶς ἔθελε πέσει τοῦτο μετ' οὐ πολὺ εἰς ἀχρηστίαν ἀφ' ἑαυτοῦ. Καὶ ἀληθῶς αἱ γυναῖκες τηρήσασαι τὸ ἔθος, ἥλλαξαν τὸ μέσον τοῦ λιθοβολισμοῦ, προτιμήσασαι ἀντὶ σεσηπῶτων ὠδῶν μικρὰ ταχυκάρτα.

(Ἐπειτα συνέχεια.)

Η Θ Ι Κ Ι Α Α.

ΓΝΩΜΑΙ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ.

Ἡ ὠραία γυνὴ ἀρέσκει εἰς τὰ ὄμματα, ἢ δ' ἀγαθὴ εἰς τὴν καρδίαν· καὶ ἡ μὲν εἶναι πολὺτιμος λίθος, ἡ δὲ ἀέριος θησαυρός.

Οἱ ζητοῦντες τὴν εὐτυχίαν τῶν εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν ἀσωτείαν, ὁμοιάζουσιν ἐκείνους, οἵτινες ἀποστρεφόμενοι τὸ φῶς τοῦ ἡλίου προτιμῶσι τὸ τοῦ λύχνου.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ.

Ἐκάστην πρωίαν ἀπυράσιζε νὰ διέρχῃσαι τὴν ἡμέραν φαιδρά· ἐὰν δὲ τι σοὶ συμβῆ διασεῖον τὴν ἀπόφασίν σου, μὴ ὀργισθῆς κατὰ τοῦ συζύγου σου. Μὴ φιλονείκει μετ' αὐτοῦ περὶ παντός· προτίμα δὲ μᾶλλον νὰ σερεθῆς τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ ὑπερισχύσῃ ἡ γνώμη σου, παρὰ νὰ προκαλέσῃς ἔριδα, τῆς ὁποίας τὸ τέλος ἀγνοεῖς. Ἡ τυφλὴ ὑποταγὴ τοῦ ἀνδρός πρὸς τὴν γυναῖκα εἶναι δι' ἀμφοτέρους ἐξευτελισμὸς, ἡ δὲ τῆς γυναικὸς πρὸς τὸν ἄνδρα, εἶναι ὅ,τι αὕτη ὑπεσχέθη κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ γάμου. Ἡ δύναμις καὶ ἡ εὐτυχία πάσης γυναικὸς συνίσταται εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ συζύγου της, ἣν ὀφείλει νὰ διατηρῇ καὶ ἐπαυξάνη, συμμεριζομένη καὶ πρᾶνονουσα τὰς λύπας του, καὶ μετὰ μεγίστης ἐπιτηδειότητος καλύπτουσα τὰ λάθη καὶ τὰς ἀδυναμίας αὐτοῦ.

ΜΕΤΡΙΟΦΡΟΣΥΝΗ.

Ἡ μετριοφροσύνη καθωραΐζει τὴν ἀρετὴν, ὡς ἡ αἰδῶς κοσμεῖ τὸ κάλλος. Συμβαδίζει μὲ τὸ γινῶθι σαυτὸν, ὡς ἡ ἐπιείκεια μετὰ τῆς δικαιοσύνης. Ὑψοῖ τὴν ἀτομικὴν ἀξίαν, ὡς ἡ λιτότης ἐπαυξάνει τὸ μεγαλεῖον. Προστίθησιν εἰς τὰ προτερήματα ταῦτα θέλγητρα, ἄπερ ἡ εὐκρίνεια εἰς τὴν μεγαλοψυχίαν. Μετριοφροσύνη ἐστὶν ἡ βαθεῖα καὶ ἀληθὴς συναίσθησις, ὅτι ἡ τήρησις τοῦ καθήκοντος εἶναι τι φυσικόν· εἶναι ἡ εὐκρινὴς ἐπιθυμία τοῦ πράττειν τὰ δέοντα ὡς δέοντα, καὶ ἐνεργεῖν τὰ καλὰ ὡς καλὰ, ἀνευ τινὸς προσδοκιωμένης ἀμοιβῆς, ἐπαίνων, ἢ ἐγκωμίων, ἅτινα ἡ ματαιοφροσύνη τῶν πολλῶν ἀγαπᾷ.

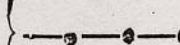
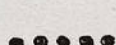

ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΙ ΚΕΝΤΗΜΑΤΩΝ.

- Ἄριθ. 1. Στέφανος κεντημένος ἐπὶ κασμιρίου.
 » 2—3. Περιλαίμια (τραχηλιαί) εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὁποίων περιβράπτεται δαντέλλα.
 » 4—7. Γωνίαι διὰ χειρόμακτρα τείου.
 » 8—9. Σχέδια διὰ κεντήματα γυναικείων ὑποκαμίσων.
 » 10—11. Δύω σχέδια τῶν πλαγίων πιλίου (σκούφιας) παιδίων. Τὸ ἔνδον τοῦ πιλίου φέρει ἐπὶ τοῦ πίνακος τούτου τὸν ἀριθ. 18.
 » 12. Σχέδιον δι' ἔνδυμα βαπτίσεως.
 » 13. Ἄκρον διὰ κάλυμα τραπεζίου.
 » 14—15. Ποικιλίαι διὰ σημειωματάρια, σιγαροθήκας καὶ ἄλλα παρόμοια.
 » 16—18. Τρία διὰ μέσου (entre deux) κεντήματα.
 » 19. Γωνία μανδουλίου καὶ λαιμοδέτου.
 » 20—24. Πέντε κεντήματα πρὸς διαφόρους χρήσεις.
 » 25—30. Κεντήματα διὰ γωνίας μανδουλίων.
 » 31—43. Διάφορα κοσμήματα διὰ λαιμοδέτας, τραχηλιάς κλ.
 » 44—46. Στέμματα διάφορα.
 » 47. Κομβότροπα περικέντητος.
 » 48—50. Παραπληρώματα.
 x 51. Ἄστηρ σποραδικός.

ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΙΧΝΑΡΙΩΝ.

- Ἄριθ. Α'. Ἰμάτιον εἰς ὄξυ ἀπολήγον.
Ἐξήγησις τῶν σημείων.
 Σχῆμα 1. Τὸ ἐμπρόσθιον.
 » 2. Τὸ μικρὸν πλάγιον τοῦ ἐμπροσθίου }
 » 3. Τὸ μικρὸν πλάγιον τοῦ ὀπισθίου. }
 » 4. Τὸ ἥμισυ τῆς ῥάχιως. }
 » 5. Ἡ χεῖρις. }
 Ἄριθ. Β'. Ἐνδυμα καὶ ἰμάτιον κορασίου 4—6 ἐτῶν.

- Ἐξήγησις τῶν σημείων.*
 Σχῆμα 6. Τὸ ἐμπρόσθιον τοῦ ἀριστεροῦ }
 » 7. Τὸ ἐμπρόσθιον τοῦ δεξιοῦ }
 Περιστήθιον {
 » 8. Μικρὸν πλάγιον }
 » 9. Τὸ ἥμισυ τῆς ῥάχιως }
 » 10. Χεῖρις. }
 Ἰμάτιον {
 » 11. Τὸ ἐμπρόσθιον }
 » 12. Τὸ μικρὸν πλάγιον }
 » 13. Τὸ ἥμισυ τῆς ῥάχιως }
 » 14. Χεῖρις. }

- Ἄριθ. Γ'. Καλύπτρα μετὰ μακροῦ ἐπωμίτου (Πελερίνας).

- Ἐξήγησις τῶν σημείων.*
 Σχῆμα 15. Τὸ ἥμισυ τῆς καλύπτρας x · x · x · x ·
 » 16. Τὸ ἥμισυ τοῦ ἐπωμίτου x — x — x — x —

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἡ λαβούσα τὸ πρῶτον φύλλάδιον καὶ μὴ ἐπιστρέψασ' αὐτὸ μέχρι τῆς 20 Ἰανουαρίου πρὸς τινὰ βιβλιοπώλην τοῦ τόπου ἐνθα κατοικεῖ, σημειοῦσα ἐπ' αὐτοῦ τὸ ὄνομα καὶ ἐπωνυμίον τῆς, θεωρεῖται συδρομήτρια δι' ἓν ὁλόκληρον ἔτος ὑποχρεωτικῶς.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται ἐν Ἀθήναις, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῇ Τουρκίᾳ παρὰ τοῖς βιβλιοπώλαις.

Αἱ συνδρομαὶ ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι προπληρόνονται καθ' ἑξαμηνίαν, ἐν δὲ τῇ Τουρκίᾳ κατ' ἔτος.

Ἔτησια συνδρομὴ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεὶ	δρ.	12
Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις	»	15
Ἐν Τουρκίᾳ	»	18

Οὐδεμίαν δὲ συνδρομὴν πληροῦνεται ἄνευ ἐντυπου ἀποδείξεώς μου ὑπογεγραμμένης ἰδιοχείρως.